

SINDICATS DAVANT EL MIRALL, P. 4 ✕ LAÏCAT, D'ESPECTADORS A RESPONSABLES, P. 23

ELS CAPELLANS OBRERS DE MONTCADA I REIXAC, P. 34 ■ ■ LA TELEFONIA ÈTICA JA ÉS POSSIBLE, P. 36

ACCIÓ,
FE I
INSPIRACIÓ

Salillum

5€

ACCIÓ
CATÒLICA
OBRERA

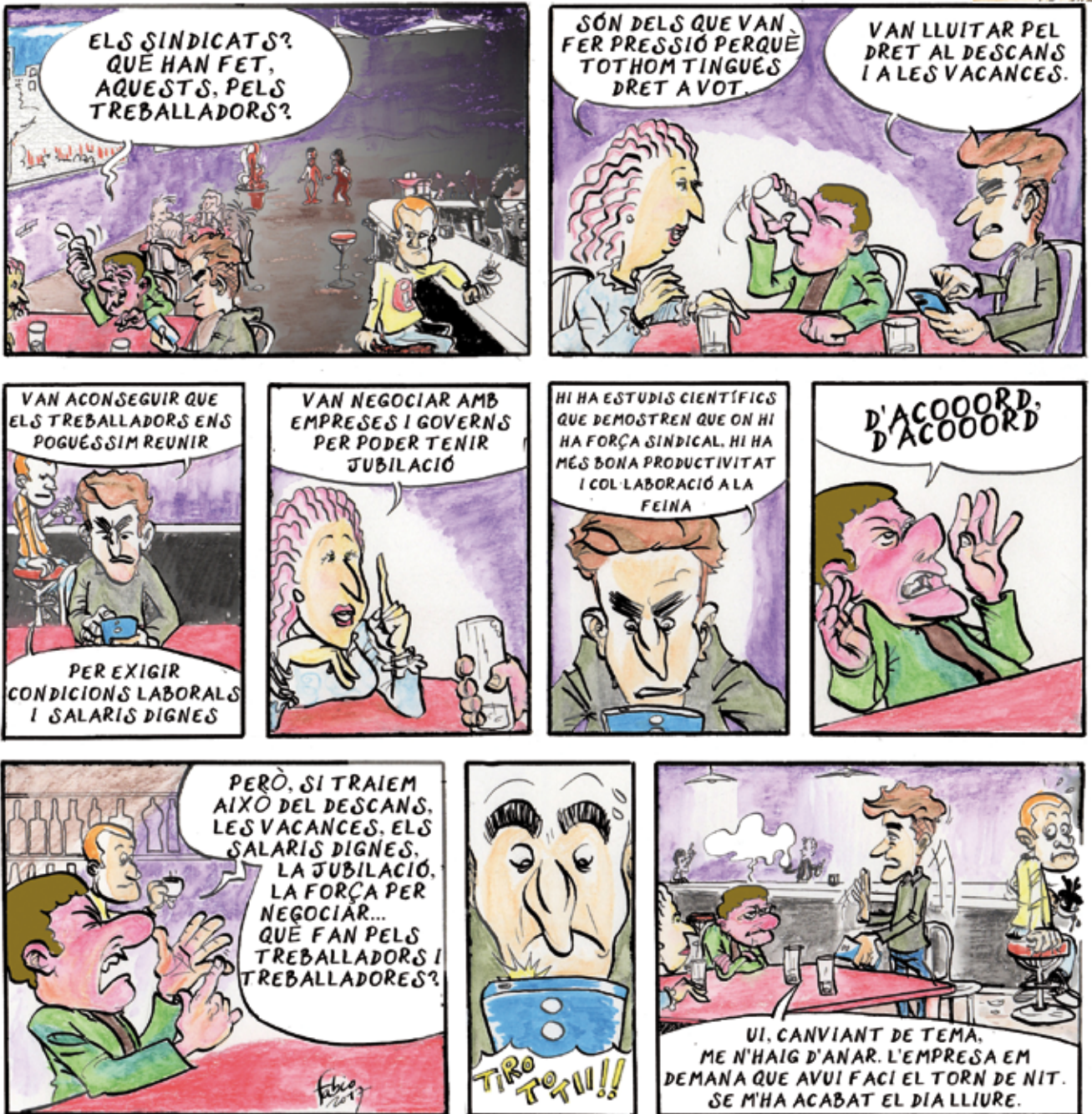
3 / tardor-hivern 2m17

entrevista a

**LÍDIA
PUJOL,
CANTANT**

«Som infinita necessitat
d'estimar i de ser estimats»

SUMARI SALILLUM 6

03 - EDITO EL VALOR DE LA RESPONSABILITAT	18 - COMPARTINT ACO TEIXIT DE DONES MATARÓ, LA LLUITA COL·LECTIVA PER LA IGUALTAT	34 - L'ESGLÈSIA ES MULLA ELS CAPELLANS OBRERS DE MONTCADA I REIXAC
04 - ENS HI ENDINSEM SINDICATS DAVANT DEL MIRALL	20 - CONNEXIONS MTC, 50 ANYS EVANGELITZANT EN EL MÓN DEL TREBALL	36 - ALTERECONOMIA LA TELEFONIA ÈTICA JA ÉS POSSIBLE
08 - TRIBUNA A PEU PLA PREGAR DES DE LA DENSITAT DE LA REALITAT PEPA TORRES PÉREZ	23 - DOSSIER LAÏCAT, D'ESPECTADORS A RESPONSABLES. LA RESPONSABILITAT COMPARTIDA A LES PARRÒQUIES	40 - GERMANS EN CAMÍ L'HOAC, AL COSTAT DELS TREBALLADORS SEGUINT L'EVANGELI
10 - INSPIRACIÓ LÍDIA PUJOL, CANTANT		

N. 6 TARDOR-HIVERN 2017 5€

REVISTA D'ACCIÓ, FE I INSPIRACIÓ

Salillum és una publicació semestral d'Acció Catòlica Obrera que informa sobre temes vinculats amb l'Església de Jesús i el món del treball i que es distribueix entre la militància, simpatitzants i subscriptors. L'opinió d'ACO la trobareu a l'editorial, la resta d'opinions seran responsabilitat de les persones entrevistades o autors dels articles.

Editor: Acció Catòlica Obrera.
C/ Tapioles, 10. 08004 Barcelona.
T. 93 505 86 86. www.acocat.org

Consell de redacció: Joan Francesc Cánovas, Quim Cervera, Ton Clapés, Montse Forcadell, Joan Andreu Parra, Àngela Rodríguez, Cèlia Santiago

Consell editorial: Fina Faidella, Sonia Herrera, Josep Pascual, Mercè Solé, Xavier Such.

Col·laboradors: Quiteria Guirao, Maria Martínez

Rúbrica: Pepa Torres

Fotografia portada:
Carme Esteve

Fotografia contraportada:
Antonio Guillén

Fotografies:
Marc Javierre, Joan Andreu Parra, David Ruano, Mercè Solé i X. R. Trigo

Il·lustració: Fabio Almeida

Correcció lingüística:
Josep Pascual

Traducció:
Helena Antó, Ignasi del Blanco,
Ramon Porti, Conxi Yuste

Disseny original: David González.

Maquetació: Enric Vidal.

Impressió: Cevagraf, sccl

Dipòsit legal: B1782-2015

ISSN: 2385-5762

ACCIÓ CATÒLICA OBRERA
C/ Tapioles, 10 08004 Barcelona
T 93 505 86 86 www.acocat.org

El valor de la responsabilitat

Cada dia que passa tinc menys temps per a mi mateixa. Tanmateix, i encara que *a priori* sembli impossible, cada dia que passa soc més feliç». La frase està treta del testimoni que la M. José Lafuente va presentar a la Jornada General del 12 d'octubre passat. On és la fórmula, M. José?; te la comprem! «Ser autònoma i responsable; planificar bé; prioritzar en l'ordre adequat; gaudir de les coses que faig», eren les claus que aquesta companya militant apuntava.

En el curs que iniciem, sota el lema «Perquè on tens el tresor, hi tindràs el cor» (Mt 6,21), ens proposem aturar-nos a revisar com és el nostre dia a dia, en què se'ns en va el temps, a què renunciem i on són les nostres opcions. Finalment, és una invitació a posar-nos davant el mirall i veure quines són les prioritats de cadascú, perquè és aquí on ens fem responsables i hi dediquem el temps. Aquests són els nostres tresors.

Però la invitació a la recerca del tresor va més enllà si hi introduïm una qüestió. Els nostres tresors s'assemblen als que Jesucrist ens proposa? En els nostres tresors s'endevina la construcció del Regne, ara i aquí? L'estació final d'aquest recorregut ens hauria de portar a descobrir com estem realitzant la nostra vocació i si hi estem dedicant el temps que cal. Sense oblidar que, com a seguidors del Crist i militants d'ACO, ens correspon tenir present la realitat obrera i la dels més empobrits per revertir la situació actual.

Tenim eines com la Revisió de Vida, que, ben feta, és un «element de transformació personal i social» —tal com es va sostenir al darrer Consell. I, sobretot, tenim les persones i els equips. En els grups d'ACO, estem en un entorn segur, amistós, de cura, on ens acompanyem en tot un itinerari vital. Desitgem que aquest curs ens pugui servir per, com afirmàvem al Consell, «estimar més el moviment valorant la riquesa que aporta personalment i socialment» i aprofundir «el sentit i la vivència comunitària de l'ACO». I també per fer-nos disponibles per servir els companys i companyes del moviment, oberts a acollir de bon cor —tal com deien alguns companys que ens han precedit— les responsabilitats que se'ns proposin com un servei al món obrer i als més pobres. ■

SINDICATS DAVANT EL MIRALL

Per: **Joan Andreu Parra** Fotos: Càritas Diocesana de Barcelona, Las Kellys, *L'Osservatore Romano*

LA PRECARIETAT ABONA EL NAIXEMENT DE DIFERENTS ALTERNATIVES DE DEFENSA DELS INTERESSOS DELS TREBALLADORS

«El sindicat ha mort, visca el sindicat!» era el títol provocatiu d'un article de Sergi Picazo publicat l'1 de Maig passat (*Crític*, 1/05/2017). El periodista es preguntava: «Poden aconseguir els sindicats ser, com van ser-ho en el passat, una força clau per resistir els atacs d'aquest capitalisme sense regulació i, a més, tornar a reclamar drets nous —per què no?— per als treballadors al segle XXI?»

Certament, hi ha diversos factors que estan erosionant el paper de defensa dels treballadors que històricament han fet els sindicats. D'una banda, una campanya molt potent i orquestrada d'assetjament —i que ja fa temps que dura— n'ha malmès fortament la imatge. Picazo, a l'article mencionat, recordava que «per destruir la capacitat negociadora dels treballadors, cal destruir primer els sindicats».

A més, s'han trobat amb casos interns de corrupció (cas dels ERO a Andalusia), d'ús fraudulent de les subvencions per a la formació del Forcem, poca transparència de l'economia (en alguns casos), contradiccions... Cal remarcar que, curiosament, aquesta pressió i mirada carregada de sospita no s'ha exercit de la mateixa manera amb les organitzacions empresarials.

Joaquín Nieto:
«El sindicalisme
s'haurà d'adaptar
a aquestes noves
realitats com ho ha
fet en altres temps»

De l'altra —i aquest és, potser, el factor més de pes—, els canvis profunds que està portant al treball la revolució tecnològica o el que ha estat anomenada Quarta Revolució Industrial. Si bé és innegable que hi ha hagut processos d'automatització a les revolucions industrials anteriors que han afectat l'ocupació, la combinació entre automatització i digitalització

La individualització de les relacions laborals fa que els treballadors perdin consciència de col·lectivitat i, en conseqüència, de la utilitat i necessitat d'estar afiliats a un sindicat. De fet, del 2009 al 2015 més de mig milió de persones s'han desafiliat.

comporta processos molt més accelerats i globalitzats, que provoquen una gran incertesa.

«L'organització del treball sempre ha estat canviant. L'organització de la producció ha portat sempre canvis en el treball i alhora això ha obligat els sindicats a canviar la manera d'organitzar-se, de funcionar, les prioritats... Aquest cop, de nou, serà així», observa, en aquest sentit, el director de l'oficina a Espanya de l'Organització Internacional del Treball (OIT), Joaquín Nieto (*Catalunya Cristiana*, 14/05/2017).

Fragmentació del treball

Entre aquests canvis destaca una fragmentació més gran en l'organització del treball i en la dependència dels treballadors. Ens trobem, per exemple, amb les subcontractacions, l'increment de treballadors per compte propi que en ocasions són falsos autònoms, en altres són autònoms dependents

(TRADE) i en altres autònoms reals, però que, en qualsevol cas, no troben una representació en els sindicats majoritaris.

El sociòleg Imanol Zubero treu una conclusió de tot això: «Tenim dificultats enormes per identificar-nos com a treballadors i sentir-nos obrers. És una persona que no existeix. El treballador clàssic d'indústria i mineria ja no existeix. Amb qui s'identifica? Jo què sóc exactament?».

Certament, les noves realitats de precarietat laboral —precariat femení,

immigrant, de totes les edats, amb diversitat funcional— han portat els treballadors que les pateixen, en alguns casos, a organitzar-se en col·lectius parasindicals, associacions o plataformes que no acostumen a ser reconegudes ni per les patronals ni pels sindicats clàssics. És el cas de Las Kellys, el Sindicat Manter (vendedors ambulants de Barcelona), Ridersxderechos (repartidors de menjar a domicili de Barcelona), músics de carrer, teleoperadors telefònics, professors associats d'universitat, Putes Indignades o el Sindicat de Llogaters (lluiten per lloguers justos).

Imanol Zubero:
«Tenim dificultats enormes per identificar-nos com a treballadors i sentir-nos obrers»

Las Kellys són una associació que majoritàriament agrupa cambres de pis i que s'ha fet un lloc en les notícies laborals gràcies a la lluita per impedir que la seva activitat no fos externalitzada en el conveni ▶

- ▶ d'hostaleria. «Amb l'entrada i la legitimació de les empreses externes [permesa per la darrera reforma laboral], a la pràctica està passant que les treballadores treballem fins al doble del que hauria de ser, cobrant la meitat del que hauria de ser; augmenta moltíssim la temporalitat, hi ha més càrrega de treball i es perd el dret a la representació col·lectiva», explica Isabel Cruz, membre de Las Kellys.

A la negociació del conveni d'hostaleria de Catalunya aquesta associació no va ser present a la mesa, on sí que hi havia la patronal i els sindicats UGT (majoritari) i CCOO, i per tenir més força en la seva demanda van presentar un front comú amb quatre sindicats minoritaris: «Ens hauria agradat ser presents a la taula de negociació, com a mínim com a oients. El secretari general de la UGT, Camil Ros, no ho ha

volgut i tampoc tenim accés a les actes. No tenim gaire informació, però sabem que el punt de les externalitzacions està aparcat», diu Cruz. Finalment, el conveni ha ajornat dos anys la regulació de les externalitzacions en el sector.

Redefinir-se i rearmar-se

Són moments, per tant, d'una elevada exigència al sindicalisme clàssic. «El sindicalisme s'haurà d'adaptar a aquestes noves realitats com ho ha fet en altres temps. No oblidem que els canvis i innovacions tenen gairebé sempre un origen empresarial, són les empreses les que solen promoure a la vegada les innovacions tecnològiques, organitzatives i laborals buscant el seu benefici. Després venia l'acció sindical adaptada a aquests canvis buscant restablir i ampliar

Les autodenominades com Las Kellys («las que limpian») són una associació que majoritàriament agrupa cambres de pis d'hotel que centra les reivindicacions a impedir que es continuï subcontractant aquest servei.

els drets. En les anteriors revolucions industrials ha estat així i els sindicats han aconseguit avenços notables», recorda Nieto.

I per afegir-hi complexitat tenim el fet que «la velocitat i el caràcter planetari dels canvis actuals fan que les coses siguin molt més exigents per als sindicats que en anteriors ocasions». Per tant, no queda una altra opció als sindicats que «autoreformar-se sobre la base del seu coneixement de la realitat laboral, i em consta que ho estan pensant i fent», observa Nieto, que durant 17 anys va ser secretari confederal de Medi Ambient i Salut Laboral de Comissions Obreres.

Una tesi i també possible línia de treball seria la que es defensa a l'article de Picazo: «Si el treball és avui a tot arreu; si el treball ha sortit fora de les 40 hores a la fàbrica; si el treball està penetrat pel capitalisme de forma íntegra..., una opció que albiren els nous sindicalistes i els teòrics de l'activisme social és l'aposta per reconstruir els sindicats

Isabel Cruz, Las Kellys:

«Ens hauria agradat ser presents a la taula de negociació, com a mínim com a oients»

en unes noves organitzacions sociopolitolaborals i que no siguin una simple "gestoria de conflictes laborals concrets" per molt potent que sigui la gestoria». La solució? En construcció. ■

«Viure les perifèries pot convertir-se en una estratègia d'acció, en una prioritat del sindicat d'avui i de demà», va dir el papa Francesc a la Confederació Italiana de Sindicats de Treballadors.

PROFECIA I JUSTÍCIA, LA RECEPTE DEL PAPA FRANCESC PER ALS SINDICATS

És ben conegut que el papa Francesc té un discurs molt clar sobre el treball i la centralitat que té en la vida de les persones. En moltes ocasions ha denunciat una economia que mira massa el lucre i descarta la persona. Als sindicats també s'hi ha referit i, com fa habitualment, n'ha repartit una de freda i una de calenta.

Va ser en el context de la recepció, l'abril passat, d'una delegació de la Confederació Italiana de Sindicats de Treballadors (CISL) en què va apuntar dos reptes del moviment sindical: d'una banda, la profecia i, de l'altra, la innovació. «El sindicat és una expressió del perfil profètic d'una societat. El sindicat neix i reneix cada vegada que, com els profetes bíblics, dona veu als que no en tenen, denuncia que el pobre és "venut per un parell de sandàlies" (cf. Amós 2,6), desemmascara els poderosos que trepitgen els drets dels treballadors més vulnerables, defensa la causa de l'estranger, dels darrers, dels "descartats"». Per aquest motiu, el Papa va denunciar que «els sindicats, amb el pas del temps, han acabat assemblant-se massa a la política, o més ben dit, als partits polítics, al seu llenguatge, al seu estil» i «corren el perill de perdre aquesta naturalesa profètica i tornar-se massa semblants a les institucions i als poders que, en canvi, haurien de criticar».

Quant al desafiament de la innovació, el Papa va recordar que «els profetes són sentinelles que vigilen des de la seva talaia. També el sindicat ha de vigilar des de les muralles de la ciutat de l'ocupació, com un sentinella que mira i protegeix els que hi ha dins la ciutat, però que mira i protegeix també els que hi ha fora muralla». Francesc, per tant, fa una crida a «la vocació de protegir els drets de qui encara no els té, els exclosos de la feina que també estan exclosos dels drets i de la democràcia».

Per acabar, va recordar l'etimologia del mot *sindicat*: «És una bella paraula que ve del grec "dike", és a dir, justícia i "syn", junts. És a dir, "justícia junts". No hi ha justícia junts si no és juntament amb els exclosos d'avui».

PREGAR DES DE LA DENSITAT DE LA REALITAT

L'oració, què és per a una persona *contemplativa en l'acció*? Com prego des de la densitat de la realitat del meu barri i del cor de les lluites migrants i les lluites de les dones perquè les nostres utopies es facin històriques? M'hi referiré amb tres metàfores: l'oració com a *clam*, l'oració com a *perforació* i l'oració com a *fer-nos entranya*.

L'oració com a clam¹

Pregar, com diu Ignasi de Loiola, es *buscar i trobar Déu en totes les coses*, detectar-ne la presència com a *anunci* o com a *denúncia*, com a *carícia* o com a *crit* i secundar-la. L'oració és sempre un clam: l'oració és un anhel, és gemec de l'esperit, expressió dels desigs més fondos de la humanitat i del propi cor (Rom 8,26). "*Senyor, escolta la meva pregària, que arribi fins a tu el meu clam*" (salm 102). El clam del poble explotat i oprimint a Egipte amb treballs feixucs (Ex 2,23-24; Dt 26,7) i lleis injustes que en nom de la dignitat de la vida són desobeïdes des de pràctiques d'insubmissió o desobediència

¹ M'inspira aquesta reflexió V. CODINA, *Una Iglesia nazarena. Teología desde los insignificantes*. Sal Terrae, Santander 2010

civil, que diríem avui, com fan les llevadores Xifrà i Puà (Ex 1,15-21). O el clam del poble a l'exili o la migració forçosa, com tants refugiats i migrants avui, a qui Déu per mitjà dels profetes els assegura que hi ha esperança per al seu futur i això els fa resistir i inventar formes de supervivència contra tota desesperança (Jr 31,16-17). En definitiva, el clam de *les i els descartables*, el de tantes persones i col·lectius avui exclosos del *dret al pa, al treball, a la terra, al sostre; el clamor de la terra i el clamor dels pobres com un mateix clamor* (LS 49). Un clam que afecta Déu mateix (Si 35,15-22) i que és tan fort que té el poder de travessar el cel, traspasar els núvols i no cessar fins a ser escoltat trencant tota imparcialitat, ja que *Déu és parcial amb els pobres*.

Però el clam també ho és de *joia i acció de gràcies*, com quan aconseguim aturar un desnonament o assolim l'assistència sanitària pública per a tothom a la Comunidad de Madrid o guanyem una negociació col·lectiva, o una empleada de la llar denuncia qui li ha donat feina i guanya els seus drets encara que no tingui papers, o com quan un manter és declarat innocent en el seu

judici contra Carolina Herrera acusat de "robatori" contra la propietat intel·lectual o com quan veiem que el projecte d'economia social en què estem embarcats podrà continuar tirant endavant un altre any i contractarà un nou company o companya en condicions dignes. O com quan una dona guanya un judici per violència de gènere o s'aconsegueixen les mesures d'allunyament.

L'oració és també el *clam de l'agraïment*. Així ho descobrim en Jesús, quan manifesta al seu Abba l'alegria incontenible d'experimentar que els senzills i humils capten el misteri de la generositat i la gratuïtat de Déu i les llavors d'alternativitat presents ara en el nostre món, mentre que els rics i satisfets, blindats en els seus interessos privats, no s'assabenten de res que no sigui rendiment econòmic o una amenaça al seu benestar i seguretat (Lc 10,21). L'oració és clam i, per tant, *és pregària*, però no petició còmoda ni evasiva. L'oració concebuda com a clam ens salva de l'intimisme narcisista i de l'individualisme. Ens reubica com a criatures finites però també a *imatge i semblança de Déu* i anhelants de comunió i de justícia. Fa que ens sentim *cos amb tota*

la humanitat i la creació que gemega i pateix dolors de part (Rm 8,22.39) en l'infantament d'un altre món possible i ens urgeix a ser-ne llevadors i llevadores en els nostres contextos. L'oració, doncs, no és mai un clam estèril, ni tan sols un desfogament psíquic sinó un anhel esperançat basat en la confiança que el Déu tot misericòrdia i cura des dels darrers no abandona mai, com ens diu Isaïes (Is 41,14.17-18).

L'oració com a perforació i com a fer-nos entranya

Pregar, com diu Madeleine Delbrêl, es *perforar la realitat*² per a descobrir-la habitada pel misteri de dignitat que l'anima en la seva pregonesa, encara que estigui barrejada amb la misèria humana, com el blat amb el jull (Mt 13,24-52). Per això pregar és cercar en la densitat dels esdeveniments i del propi cor els seus *respiradors*, fer experiència de Déu, de l'Amor, siguem on siguem, convençuts que per a la trobada amb Déu el món i la quotidianitat són cita obligada i que allà on tenim el lloc de vida hi tenim també el lloc de trobada amb Ell. Per això *disposar-nos a pregar és disposar-nos a perforar la realitat, a fer-hi forat*, a tenir *l'actitud dels saurís*, és a dir, d'anar-nos fent experts i expertes a descobrir les *deus ocultes en llocs o experiències vitals aparentment desertes*. Preguar és penetrar i *vetllar el fons del cor, perquè d'allí surt la vida* (Prov 4,23).

Però pregar també és *fer-nos entranya*. Les entranyes són el lloc de la pregonesa humana; a les entranyes es van gravant

les experiències que delimiten l'existència com a símbol de fecunditat i generativitat³. Les entranyes són el lloc de la misericòrdia. Misericòrdia significa cor en la misèria. Dir que la pregària és *fer-nos entranya* significa que en ella ens obrim a la misericòrdia de Déu per a ser *misericòrdia en acció, misericòrdia en relació* en els contextos del món obrer i exclòs. Significa també reconèixer vitalment que la font del nostre amor i del nostre anhel de justícia, de reconciliació, d'utopia, és *l'úter de la misericòrdia de Déu*, on tot i tothom podem néixer de nou (Is 66,9.11; Is 65,17; Is 42,14) com li va passar a Nicodem (Jn 3,1-9) i des d'on brolla la font de tot amor, de tota regeneració, de tota compassió, de tota possibilitat de canvi i transformació profunda en la nostra vida i en la vida del món. Per això no hi ha activisme ni militància cristiana duradora si no ens "fem entranya".

I tu, com preguntes?

Pepa Torres Pérez

és religiosa de la Congregació Apostòliques del Cor de Jesús, teòloga i educadora social, i membre de l'Àrea Teològica de Cristianisme i Justícia. Activista en diversos moviments socials vinculats especialment al feminisme i al treball pels drets de les persones migrants. És membre de la Xarxa de Suport Interlavapiés i de la Xarxa Myriam d'espiritualitat ignasiana femenina, entre altres associacions. El seu blog és <http://pepatorresperezblog.blogspot.com.es>.

² D.A., *Deslumbrada por Dios y por su pueblo: Madeleine Delbrêl*, Amigos de Madeleine Delbrêl, Salamanca, 2013.

³ Sigo aquí a E. MARTINEZ OCAÑA, *Te llevo en mis entrañas dibujada*, Narcea, Madrid 2012.

«AQUEST ÉS EL TRESOR: TOT I L'HORROR, ENS ESTIMEM»

LÍDIA PUJOL,
HEREVA DE
TROBADORES I
JOGLARS

Per Joan Andreu Parra

«La Lídia és una dona que ha sabut transformar el sofriment de la seva vida en cant d'amor per donar esperança al món». La mística i humanista Angela Volpini ajusta en aquesta frase la descripció d'una persona difícil d'etiquetar. El text que segueix és l'intent humil de recollir en les coordenades de la tinta i el paper una conversa intensa —subjugant i, ahora, torbadora— de tres hores llargues amb Lídia Pujol.

Hem anat a trobar Lídia Pujol (Barcelona, 1968) en un mas aïllat de Torà (la Segarra) on viu des de fa set anys. Se la veu cansada per l'acumulació d'emocions i pensaments que està desvetllant en l'inconscient col·lectiu el procés català; la nit anterior va assistir a la manifestació que es va fer a Barcelona demanant l'alliberament dels presidents de l'Assemblea Nacional Catalana, Jordi Sánchez, i d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart.

Vius a tocar de l'ermita romànica de Sant Salvador del Coll de l'Aguda. Què et va portar a aquesta vida gairebé eremítica?

Hi va haver un canvi a la meua vida i vaig començar un nou procés que no sabia on em portaria, però sí que desitjava que aquesta vida fos més meua i a la meua mida, sense tants intermediaris. Com diu un amic, «sóc petita amb vocació de petita».

Cantar, per a mi, ha resultat ser l'expressió artística de quelcom traumàtic. Amb el temps he reconegut en la pròpia vulnerabilitat el més preuat tresor per fonamentar el meu desig de comunicar, de crear ponts. La possible qualitat del meu cant brolla de la constatació de la indissociabilitat entre forma i contingut. A través de la meua professió cerco el mateix que, amb més o menys consciència, cerquem tots a les nostres vides: ser qui som en relació. La meua entrega interpretativa ens interpel·la en aquest sentit.

Quan allò que fem està fonamentat en un clar desig, en una forta intenció, s'activa una vibració universal de la qual tots som participants. Es posa en joc quelcom concret i alhora inabastable, donant fe ▶

Lídia Pujol ha trobat a Torà el silenci, la solitud i el contacte amb la natura. És un espai on «puc aspirar a la plenitud de la vida, que és compartir». Foto: X. R. Trigo

«El sistema valora el que sembles per damunt del que ets»

L'any vinent Lúdia Pujol farà 50 anys: «Serà el del centenari del naixement de Raimon Panikkar i Maria Aurèlia Capmany», observa il·lusionada. Foto: David Ruano

- ▶ i raó al poema de Verdaguer: «Poeta i fangador soc. I en tot faig feina tan neta que fango com un poeta i escric com un fangador».

«La meva feina és que els altres no oblidin que per ser feliç cal donar sentit a la vida»

Els vincles que ens nodreixen fonamentalment són transversals. La resta són un joc de poder entre dominats i dominants. El sistema valora el que sembles per damunt del que ets. Per això l'ànima emmalalteix silenciosa i invisible i ens preguntem com és que, tenint de tot, som infeliços. I busquem la resposta en els altres, en l'aprovació dels pares o la parella, posant-nos en mans d'entesos, estalviant-nos el risc de viure i els treballs i processos que l'Amor demana.

Quan canto amb aquest intent de donar sentit a la meva vida,

miro als ulls de les persones i m'adono de la infinita vulnerabilitat i tendresa que ens vincula, en contradicció amb tot el que aparentment ens estructura com a societat.

Aquesta recerca personal de veritat demana que tot l'aparell que envolta el negoci de la música s'hi posi al servei. Les economies neoliberals, com la nostra, justament demanen posar els diners per davant de les persones. L'ordre dels factors sempre afavoreix els interessos materials en detriment dels poètics. I per a mi, humanament, és a l'inrevés.

Per això, quan sento cridar «visca Catalunya lliure», se'm representa l'Ovidi Montllor matisant que «tot comença per un mateix, perquè vull». Perquè la Llibertat és un vincle de qualitat bidireccional cap a un mateix i cap als altres indissociablement, no en contradicció, oposició o competitivitat.

Abans eres una urbanita...

Sí, sóc de l'Eixample però als 18 anys me'n vaig anar a viure al cor del barri de Gràcia, a Barcelona. Aquella casa encara la tinc, i hi vaig sovint.

Per exemple, a presentar el teu darrer disc.

Sí, *Iter Luminis*, aquest *camí orientat* que ve d'orientar la meua vida amb un nou punt de partença: la voluntat de ser un mateix en relació amb els altres i acceptar el risc i les conseqüències d'escoltar el meu desig més profund com a punt de partença per convidar l'altre. Això em porta a buscar més la qualitat humana que la quantitat, a compartir més que a competir i, tot això, va en contra del sistema, on no tens ni espais ni temps per poder ser.

Què ofereixes?

Em dedico a cantar i això, per a mi, és convidar l'altre al millor de si mateix en un espai artístic. Sé que el dia a dia se'ns menja amb les presses i la sobreinformació i costa trobar espais i temps de reflexió i calma. Però cal no oblidar-ho i, en la mesura del possible, procurar-ho. Aquesta és la meua feina: que els altres no oblidin que per ser feliç cal donar sentit a la vida. Què vol dir ser persona? Evidentment és molt més que la funcionalitat, el que fas, el títol superior, les propietats que tens, el que sembles...

Aquí t'aprecien, ja formes part d'aquest paisatge, ens ho han dit els vilatans que ens han menat fins aquí, participes al pessebre vivent d'Ardèvol...

Sí, l'alegria és el motor de la meua vida i per conrear-la, per a mi, és bo viure aquí a la muntanya, no al poble. Estar sola em permet estar millor en companyia. Aquests dies haig de vigilar per tot aquest moment tan intens [es refereix al moment politico-social de Catalunya]; malgrat estar sola aquí, l'allau d'informació em trasbalsa emocionalment, col·lapsa els meus espais de reflexió i silenci i abarateix la qualitat de tot el que faig.

«Cal preservar el espais de solitud i els de relació»

Cal preservar els espais de solitud i els de relació. La nostra realitat és poètica. És tangible i vulnerable, i dinamitzada per quelcom infinit que ens posa en relació. Dissociar-la ens jerarquitzava, ens deshumanitza, ens cosifica. La dualitat és el principi de les aberracions, començant per la separació entre el masculí i el femení.

Dona'ns un exemple pràctic que hagi observat.

A la manifestació d'ahir per l'alliberament de Jordi Cuixart i Jordi Sànchez, observava la cruïlla que trobem a cada instant en què pots triar lliurement bé l'ús de la força o bé de l'amor. En aquest cas, podies triar una actitud que tingués més a veure amb el silenci, amb una espelma o qualsevol altra forma que prengui la confrontació pacífica de la injustícia, o la reacció violenta contra la provocació de

la policia. La llei del més fort, la de la selva, es manifesta d'una manera molt primària. Hi ha una cosa genèticobiològica que no ha evolucionat gaire al llarg de tota la història cap a ser persona i que encara és reconeguda i celebrada, ja sigui absolutitzar l'humà de gènere masculí a la funció de caçador, com la de gènere femení a la funció de paridora i cuidadora. I això passa tant en català com en castellà. Novament dissociar l'acció de la seva reflexió orientada al millor de nosaltres mateixos, abarateix la nostra qualitat humana.

Caldria no donar tant de pes a la pregunta de *qui soc* sinó a la de *qui vull ser*. Per això veig clara la frase que «la República catalana serà feminista o no serà», amb totes les matisacions pel rebuig que per a diferents sectors la paraula *feminista* pugui suscitar. Per a mi, l'horitzó d'aquesta frase essencialment no fa bàndols entre homes o dones. Parla d'allò femení i masculí en relació, d'orient i occident en un mateix, de poeta i fangador, de la capacitat gestant de cada acció, de receptacle, d'acollir la vulnerabilitat, cuidar i conrear allò que és possibilitat constitutiva de la persona i que, en constant procés, per voluntat pròpia, la constitueix. «Seràs creat sense tu, però no seràs salvat sense tu», deia sant Agustí.

Jesucrist feia servir moltes paràboles vinculades al camp i a la sembra. En una entrevista que et va fer Joan Gómez i Sagalà deies: «Que facis tota la feina no és garantia de fruit (...) Tot el que porto fent aquí té a veure amb això, amb aquesta humilitat del pagès que persevera davant la vida tal com és». Allò que importa és sembrar malgrat que no recollim fruit?

Bé, és que no hi ha un altre

UNA AMISTAT FÈRTIL AMB TERESA FORCADES

«Va ser un miracle». Lídia Pujol es refereix al fet que la monja benedictina i teòloga Teresa Forcades acceptés anar al monestir de Sant Llorenç de Morunys a l'estrena que va fer de l'espectacle *Iter Luminis* fa set anys. Després de sopar juntes, la connexió vital ja va ser un fet. «A tot allò que bullia en mi i que feia sense saber, la Teresa va començar a posar-hi paraules».

Forcades va convidar Pujol que inaugurés amb un concert el Congrés de Teòlogues Feministes europees. I a partir d'aquí va començar a estudiar amb ella fent cursos al monestir de Sant Benet, llegint Simone Weil, endinsant-se en la teologia feminista. «Anava al monestir i cada paraula que sentia em donava vida, espai, llum. Plorava per tot, d'alegria infinita. Sempre he buscat, des de la meua ràbia i ignorància, i he tingut molta sort perquè m'han aparegut grans mestres dels quals he begut amb avidesa», recorda Lídia.

camí. Deia Ramon Llull: «*Si et desamava ton amat què faries?*» «*Estimaria a fi de no morir per tal que desamor és mort i amor és vida.*» O com santa Teresa de Jesús que diu: «Mi amo y Señor es muy exigente». Aquests moments, per exemple, són molt exigents: perquè quan t'estan trencant un dit i un altre, i

ITER LUMINIS, UNA EXPERIÈNCIA COMUNITÀRIA

«He de fer un micromon en el que hi hagi una mica del que jo aspiro». Iter Luminis, un camí orientat no és un espectacle, ni un llibre disc, és un tros de vida en el qual una artista es lliura amb una honestedat total. Amb aquesta proposta Lúdia Pujol ha recorregut més de cinquanta monestirs i esglésies de Catalunya els darrers set anys en un curiós procés de decreixement que l'ha portat a passar de tocar en grans monestirs i basíliques a buscar espais més petits.

Aquests concerts, a més de demanar la participació activa del públic, donen un paper protagonista a l'economia social i cooperativa (la cervesa de la Fundació Casa Dalmasas, el vi de la Cooperativa L'Olivera, l'oli de Peccatum7...): «Allò que fan és una targeta de presentació personal —defensa Lúdia Pujol—. Quan el Carles [de Ahumada, de L'Olivera] et dona una copa de vi, t'està dient: "Tasta això, és el millor que sé fer. Això soc jo"».

Amb *Iter Luminis* Lúdia Pujol s'ha després dels «intermediaris, els managements, les estructures normalitzades, amb empreses, amb mentides..., passades pel neoliberalisme i en què tu mai arribes a la persona».

una bala de goma et treu un ull..., hem de perseverar en la pau i l'amor...? *L'amor dona plaers i demana treballs*; deia Llull, i *l'Amat instruïa el seu amic a estimar: amb l'amor li ensenyà a estar en perill; i amb paciència l'adoctrinava sobre com sostenir treballs d'amor*.

«Caldria no donar tant de pes a la pregunta de *qui* soc sinó a la de *qui* vull ser»

El poble de Catalunya hem tingut una de les experiències més importants d'Amor, amb majúscules, el dia 1 d'octubre [referèndum]. L'hem tastat, ha germinat entre nosaltres a cops. El fet que ens prohibissin anar a votar, va fer que ja no fos tan important el Sí o el No, sinó que ho fos el que ens fonamenta, el dret a decidir. Ja sé que moltes vegades decidim per por, pel què diran o per interessos, i això no ens fa lliures, però de ben segur que si ens prohibeixen decidir, no tenim cap possibilitat de responsabilitzar-nos de les nostres vides i aspirar a la Llibertat. *La persona no cabe en la norma*, deia Teresa de Jesús.

Què deu ser això de la dignitat fonamental? Què posem en el nostre horitzó últim? Què inspira les nostres accions? La Persona o la norma? Segons el meu parer, les lleis d'aquest món són una eina per a la convivència de les persones. Un mitjà, no un fi.

Però encara va passar quelcom més important: l'adversitat va fer que transcendíssim el que és personal i féssim comunitat! La felicitat que tots cerquem és compartida! *Per l'especial amor que l'amic tenia pel seu Amat triava el bé comú per desobre del bé personal* (Llull). Aquest és el misteri: la diversitat en comunió, és a dir, sumar diferències al servei d'un horitzó comú, superant els bàndols, no absolutitzant el que jo penso o el que tu penses perquè hi ha una tercera cosa que sí que és absoluta, precisament perquè ens inclou a tots.

Mark Twain deia: «Hi ha dos moments importants en la vida de l'ésser humà: el dia que naixem i el dia que descobrim per a què hem nascut». Has descobert per a què has nascut?

Sí, quan en el disc «camí orientat» penso en la responsabilitat vers la meua llibertat a la qual sant Agustí em convida amb la seva frase «seràs creat sense tu, però no seràs salvat sense tu». És aquest primer naixement en què tu no

Foto: Carme Esteve

hi tens res a veure, i aquest altre, en què t'impliques i tries. Què deu ser això de fer-me càrrec de ma vida? A cada passa trobem una cruïlla en la qual pots triar la violència o l'amor. Quan podent odiar estimes, t'adones que estàs posant lliurement tota la teva voluntat per trencar la cadena causal del mecanisme natural del món, aquell en què el peix gros es menja el petit, i apareix el mecanisme sobrenatural del món, aquell que, tot i tenir més força o poder, mira l'altre de tu a tu.

«A cada instant pots triar lliurement bé l'ús de la força, o bé de l'amor»

Qui ens ensenya a estimar?

Hi ha moltes persones que no saben què és això d'estimar. Qui no coneix l'amor no pot donar amor. Estic segura que aquella persona que va agafar la furgoneta i va baixar per la Rambla no sabia què és amor. L'amor no és mercadeig, és gratuïtat. T'estimo perquè sí, no pel que em dones o si fas el que vull. *Troba l'amic un home que moria sense amor i pregunta a aquell home per què moria sense amor. I aquell home respongué que ningú li havia donat coneixença de l'amor ni l'havia instruït a ser amador.* Això és el que el mestre Jesús va encomanar als seus apòstols i a tots nosaltres.

Aquesta rebel·lia, la tens des de petita?

A cadascú li toca la possibilitat de ser qui és i un entorn, perquè som en relació. Però cal tenir la sort que, més enllà del que hem heretat, hi hagi algú que et doni coneixença

de la gratuïtat de l'Amor; que t'ensenyi que sotmetiment, mercadeig, possessió, gelosia..., allò que diuen que és amor, no ho és. La por, la incomunicació, la rebel·lia, la provocació, la violència són símptomes d'una ànima malalta que busca ser feliç i s'equivoca de camí. A més aquest gest t'ha de calar i sovint tenim tantes cuirasses... Personalment, he buscat desesperadament contra totes les meves cuirasses i ara, crec que desarmada, busco amb esperança ser feliç. Per sort sempre he trobat mestres d'Amor.

Però, com dius, som en relació.

Sí, busquem infinitament que ens reconeguin i que ens estimin. Som infinita necessitat d'estimar i de ser estimats. Però en lloc de buscar els nostres racons d'intimitat i que hi hagi un punt de partença que cerqui la qualitat, que també tingui en compte la dignitat personal i que ens posi en relació amb l'altre, anem directament a l'altre. Potser perquè ningú t'ha reconegut, ni t'ha dit «que interessant el teu punt de vista», «que bonic això que has fet», «solament tu saps el que has de fer». Si a tu no et reconeixen primer, tu no et valores.

I com ho expliques això a la gent?

Malament. Encara tinc la pulsio de convèncer l'altre i de vegades envaeixo la seva llibertat i em desgasto inútilment. Però de seguida dubto i me'n penedeixo. Tinc i em guardo espais de reflexió i silenci. Jo només puc cantar i exposar i que cadascú faci el que bonament pugui. Ho estic treballant i m'adono del meu desfici, però caic una vegada i una altra. Ara, si més no,

m'aixeco i reoriento les meves passes. Puc *convindicar a*, no *convèncer de*. Estem tots en relació, agafant-nos per la mà en un procés d'humanització personal davant d'un repte, la comunitat humana.

«El poble de Catalunya hem tingut una de les experiències més importants d'Amor, amb majúscules, el dia 1 d'octubre»

INTERPRETAR EN ESPAIS SACRES

Per què tries espais sagrats per interpretar?

Descobrir la música, la poesia, l'art i la bellesa, sense saber-ho, va ser allò que em va començar a salvar. I als grans monestirs hi ha bellesa, art i una arquitectura que cerca la transcendència. Quelcom que t'aclapara i que va més enllà de tu, et sublima i llavors et poses al servei d'això.

La primera experiència va ser a Santa Maria del Mar, oi?

Em van convidar a fer un espectacle que representés la diversitat. Volia trobar un denominador comú i van ser les cançons de bressol, presents en totes les cultures i religions i que són les que representen l'acollida, la cura de la vulnerabilitat. En el meu cas, el primer naixement del qual parla Twain són les cançons de bressol i el segon naixement són les que representen l'espiritualitat de la meua cultura, cançons del ▶

► Llibre Vermell de Montserrat. A La *Cerimònia de la Llum* reuneixo aquesta dualitat: començava l'espectacle amb un diàleg entre Jesús i la seva mare que estava esculpit a Sant Llorenç de Morunys, en el qual es posava en relació la matèria amb l'esperit, el poeta amb el fangador. «Jo soc el redemptor d'aquest món —diu Jesús a la seva mare, tocant-se la nafra del pit sagnant. La Verge es treu el pit, l'ensenyava al seu fill, amb la mà assenyala aquest món i li diu: Si tu ets el redemptor, fill meu, jo soc la corredemptora, perquè has mamat de la meua llet, i així has agafat carn humana. Com t'hi presentaves als homes d'aquest món, com un esperit?».

«Quan podent odiar, estimes, t'adones que aquí estàs posant tota la teva voluntat»

REINTERPRETAR L'ESPIRITUALITAT

És tota una reinterpretació de Maria.

Sí, ja no és l'esclava del senyor, submissa, un referent que no em seduïa gens, perquè la dona perfecta des del punt de vista social, i fins i tot cultural, és la dona que s'agenolla, la serventa, la paridora. Aquesta interpretació primerenca que vaig rebre del símbol de Maria ha estat un focus de rebel·lia fins a arribar a la que em va fer la Teresa Forcades. El que dona valor a la resposta de Maria és la seva llibertat també per dir No. Ni Déu pot interferir en la nostra

resposta a cada convidat a quedar-nos embarassats d'Amor. Doncs, és clar que soc esclava de l'amor, entenc que amor és allò que em salva. Són els moments en què veritablement soc el qui soc. Tornem a Lull: imagina't que tot és un horror, que alces el cap al cel i dius *Déu meu!, perquè m'has abandonat?* Però com que segueix estimant, diu, *Perdona'ls, Senyor, perquè no saben el que es fan.* És la pregunta equivalent que dirigeix Ramon Lull a l'amic quan diu: «I si et desamava el teu Amat, què faries? — Estimaria a fi de no morir per tal que desamor és mort i Amor és Vida». Aquesta és la resurrecció que ens proposa Jesús.

I també una reinterpretació del cristianisme.

A qui pot interessar el fonamentalisme cristià, que és el de Trump? Què tenen a veure aquesta gent i el negoci de les armes amb Jesús?

Cal tenir present el segon manament de la llei de Déu i saber que l'ésser humà, massa sovint, es proclama déu o justifica els seus crims en nom de Déu.

Cal travessar la superficialitat mediàtica i els intermediaris i que cadascú es faci càrrec d'allò que per a ell és l'amor, i es construeixi a cada *fiat*, al llarg de tota la seva vida. I és que *Solo Amor da valor a todas las cosas, y que sea tan grande que ninguna le disturbe a amar es lo más necesario. La tierra que no es labrada, llevará abrojos y espinos aunque sea fértil. Así es el entendimiento del hombre* (Teresa de Jesús).

Allò que et fa Persona, allò és el teu Déu, la teva Llum. *Beneit qui cerca porque encontrará el diví en l'home*, diu l'Àngela Volpini.

T'has referit a la «desafortunada educació religiosa que vas rebre». Quin Déu has conegut després?

El que m'ha ensenyat la Teresa Forcades és el Déu de la pericoresi, *peri* de «al voltant de» i *coreo* de ballar, «fer espai». El Déu que fa una dansa al voltant del teu perímetre per apartar allò que sigui un impediment al teu floriment com a persona. Un Déu que sap i vol que siguis *capax Dei*.

Quines eines tenim per redreçar aquesta nau de la vida?

Tenim el dubte i el perdó. *Damunt d'aquesta Pedra edificaré la meua església*, va dir Jesús a Pere. *Hija de la Iglesia*, van ser les darreres paraules de Teresa de Jesús. La comunitat cristiana es fonamenta en una persona que va negar tres cops Jesús, però que va dubtar del que havia fet, ho va sentir profundament i va plorar.

L'escena del Gòlgota per a mi defineix claríssimament les dues orientacions que pot prendre lliurement cadascú de nosaltres davant cada situació de la vida. La humanitat queda representada pels dos lladres i les seves actituds davant la vida: el dubte i el perdó, o la certesa i la supèrbia. Aquell que s'entrega i ens convida constantment a seguir-lo per fonamentar i orientar la vida, espera la nostra resposta.

He viscut el miracle de trobar la Teresa [Forcades] i tantes altres persones que constantment m'han anat convidant a estimar amb l'exemple, que m'han reconegut com a peça única i m'han valorat. Per a mi, en aquest reconeixement radica la possibilitat de ser Persona, un regal que no em va poder

fer la meua mare, ni a ma mare la seva, i així fins a «una Eva» interpretada en clau dels privilegis d'uns en detriment d'unes altres. Quan Jesús reconeix digne d'estimació plena a Pere, ens diu que ens accepta sempre i plenament tal com som, i ens convida al dubte i el perdó com a eines per redreçar aquesta nau de la vida.

A l'ACO aquest curs tenim com a lema «Perquè on tens el tresor hi tindràs el cor». On són els tresors de la Lídia?

Ahir vaig anar a l'hospital a visitar la Dolors, una amiga que han operat del cor. La dedicatòria que vaig escriure al llibre disc que li vaig portar és «Aquest és el mapa del meu tresor. El teu cor-atge és per a mi una orientació». A mi el que em desarma de reaccions i violència és veure que, tot i l'horror, ens estimem. Mirar la vida tal com és, és això. I aquest és el tresor: que tot i l'horror, ens estimem.

Quin és l'horror?

Que Jesús va venir a dir-nos amb la seva història humana i divina, indissociablement poeta i fangadora, que l'ésser humà pot triar. Que l'home, si vol, no és un llop per a l'home. Tot és tan fort i tan abusiu, que no trobo paraules per descriure l'horror al qual estem sotmesos legalment. *Dictadura* em sembla poc. Hem normalitzat les pallisses de l'1-O, estan empresonant gent innocent, i no ho fem amb gent que ha espoliat el país, les pensions, les preferents, la sanitat, que han rescatat empreses privades amb diners públics... De vegades no sé com protegir-me d'això. La lluita que tinc és no ser la reacció a tot aquest sistema que redueix les relacions humanes a la por i la violència a canvi de seguretat, com si la vida es pogués controlar, com si el risc de viure-la personalment no fos el que veritablement li dona sentit i pel qual val la pena viure-la. ■

ART PER DESPERTAR CONSCIÈNCIES

A Lídia Pujol li agrada descol·locar. Ho fa amb una veu vellutada, càlida i que penetra amicalment. En el seu espectacle arriba a combinar el *Salve Regina* de la Polla Records amb el *Polorum Regina* del Llibre Vermell de Montserrat. O darrerament, que està cantant *Mi querida España*, de Cecília, «la versió no censurada», aclareix.

Un altre exemple n'és el seu segon disc *Els amants de Lilith* (2007), en què la dona és protagonista i objecte del poder patriarcal. Lletres i melodies fosques, l'ombra de l'abús infantil...: «L'horror de la inhumanitat està en nosaltres. ¿Qui es creu que no som capaços d'això, cadascú en la seva mesura i en la seva possibilitat?».

El nom de la nostra revista serveix a Lídia Pujol per parlar de la dualitat: «La relació entre sal i llum, Orient i Occident, és indissociable. En la dualitat hi ha el germen de l'horror, de la deshumanització, de la cosificació de l'ésser humà». Foto: Marc Javierre Kohan

TEIXIT DE DONES MATARÓ, LA LLUITA COL·LECTIVA PER LA IGUALTAT

Text i fotos: **Quiteria Guirao**

UN GRUP DE DONES I ENTITATS DONEN VISIBILITAT A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Teixit de Dones Mataró és un espai de dones compromeses en l'avenç de la igualtat en la línia dels valors que han defensat els feminismes: la solidaritat, el rebuig de l'estructura patriarcal de la societat, el respecte a la diversitat personal i cultural, el diàleg i la cooperació, el treball en xarxa...

Núria Varela defineix el feminisme, en el seu llibre *Feminisme per a principiants* (2013), com una teoria pràctica articulada per dones que, després d'analitzar la realitat en la qual vivim, prenem consciència de les discriminacions que patim pel fet de ser dones i decidim organitzar-nos per posar-hi fi.

Fa set anys un grup de dones, molt diverses, i entitats, vam constituir Teixit de Dones. Va coincidir amb el procés de modificació fallida de la llei de l'avortament per part del govern central. Vam prendre consciència que havíem d'anar més enllà del que dia a dia

Cada mes Teixit de Dones Mataró es concentra davant l'Ajuntament en un acte senzill per retre homenatge a les dones assassinades i recordant les que pateixen violència masclista.

Quiteria Guirao és militant d'un grup d'ACO de la zona Maresme.

fèiem, i articular un espai on ens sentíssim reconegudes i donéssim veu a les situacions que vivim moltes dones. Vam decidir limitar-nos, per ara, a un àmbit concret on posar la nostra veu. Aquest és el de la denúncia de les violències masclistes amb la presència pública cada mes a la porta de l'Ajuntament de Mataró.

«Cada mes denunciem les violències masclistes a la porta de l'Ajuntament de Mataró»

El meu paper a Teixit té a veure amb la comunicació interna, important per cohesionar el grup, i la comunicació externa per donar visibilitat a la lluita. Hi estic vinculada des del primer dia i, tot i que en el transcurs d'aquests set anys hi ha hagut moments en

què calia ser més present en l'àmbit familiar, el compromís amb Teixit no l'he deixat de tenir, ans al contrari, he valorat abans deixar altres compromisos que no la lluita col·lectiva per la igualtat.

PRESENCIA PÚBLICA

Teixit de Dones està present cada mes al carrer junt amb la implicació de moltes entitats i institucions de la ciutat que han expressat el seu rebuig a les violències masclistes. I hem recordat cada mes el nom de les dones assassinades i hem fet memòria de tantes i tantes dones que lluiten per sortir de la seva situació de patiment, juntament amb els seus fills i filles, i que en són supervivents.

Una presència pública que fa que els mitjans de comunicació local s'hagin plantejat seriosament com tractar les notícies de les violències masclistes; una presència pública que ens dona autoritat per plantejar més recursos per a les situacions de

maltractaments masclistes (a Mataró més de 100 denúncies l'any 2016); una presència que ens fa a nosaltres mateixes tenir molt presents les dures realitats que moltes dones pateixen.

«Tenim molt presents les dures realitats que moltes dones pateixen»

Déu vol una vida plena per a les dones. Com la vol per als homes. I en aquest, podríem dir, desig que hem rebut del mateix Déu, hi hem de posar tota la fermesa per fer-lo realitat. Sovint amb un compromís personal, com és el cas, de protesta i, si cal, de servei cap a les dones que de manera valenta denuncien el seu maltractador.

I amb una pregària als llavis. ■

MMTC, 50 ANYS EVANGELITZANT EN EL MÓN DEL TREBALL

SEMINARI I ASSEMBLEA DE L'MTCE I DE L'MMTC A ÀVILA

Per: **Maria Martínez** | Fotos: **MMTC**

És difícil reflectir i expressar la força que vaig sentir en compartir vida i experiències amb companys i companyes vinguts de moltes parts del món per celebrar el Seminari i l'Assemblea de l'MTCE i l'MMTC que van fer-se del 12 al 21 de juliol passat a Àvila. Les emocions, alegries, preocupacions, discrepàncies, dificultats, esperances, sofriments i, com deia una de les ponències, «reptes i desafiaments» es palpaven. Però estàvem i estem convençuts i convençudes que l'esforç, la dedicació, la il·lusió, la necessitat i el convenciment de caminar units, ens dona consciència, coratge, impuls i ànims per continuar, sabent que junts tenim més força i que a les mans de Déu ens posem i en Ell confiem.

Ens vam sentir acompanyats, com diu la Declaració Final, «pel papa Francesc, els principals responsables de l'Església, l'acollida de la ciutat i representants sindicals d'Espanya». La celebració de la Paraula que fèiem a primera hora del matí, les eucaristies, la trobada de dones per compartir experiències i situacions —algunes de violència, repressió i pobresa—, i també projectes que les

El ple de l'Assemblea General de l'MMTC va triar la nova direcció del Moviment

ser la Revisió de Vida. En el Veure, dues intervencions ens parlaven d'«Ocupacions precàries en diferents països d'Europa i una mirada a la situació de les persones refugiades a Europa» i la tercera va ser l'aportació d'un expert de l'Organització Internacional del Treball de França sobre com «Garantir un treball decent. Quin paper té l'OIT en aquest afany?».

Imatges de l'eucaristia del 50 aniversari de l'MMTC presidida pel cardenal Blázquez.

ajuden a sortir d'aquestes injustícies i sofriments, van ser moments molt emotius.

Les ponències, els debats, els treballs de grups, les visites a Càritas i a un Centre Especial de Treball (CET), al Comitè de Nissan, van servir per completar la situació del treball en el món. L'hora del menjador, el sopar/taula d'Europa —en

què vam compartir productes de tots els països participants—, el sopar festiu, la festa al final de les jornades són pinzellades del que van ser aquests dies.

EL MOVIMENT EUROPEU

El Seminari de l'MTCE tenia com a lema «Treball digne i ocupacions precàries a Europa: refugiats, precariat» i el mètode de treball va

El Jutjar consistia en una reflexió del consiliari de l'MTCE, «Una mirada al treball des de la Paraula de Déu», que després vam aprofundir per grups i compartir més tard en el plenari. Es van organitzar dos grups per preparar l'Actuar. Un anava a visitar un centre de Càritas per conèixer el programa «Suport a la creació de petites empreses», i l'altre, a un CET per a persones amb discapacitat. A l'Assemblea general es van abordar les finances 2016, la renúncia del ▶

- coordinador i es van fer les eleccions de càrrecs per al mandat vinent.

EL MOVIMENT MUNDIAL

El dia 15 va començar el Seminari Internacional de l'MMTC. El lema: «Terra, sostre, treball per a una VIDA DIGNA», i el mètode de treball, la Revisió de Vida. El Veure va ser una primera exposició de la «Situació dels treballadors i treballadores al món. Mirada de l'MMTC. A partir de les respostes del qüestionari preparatori. Testimonis de les diferents regions de l'MMTC»; la taula estava composta per membres de les regions d'Amèrica, Àfrica, Àsia i Europa. La segona va ser «Mirada mundial a la situació de l'ocupació, tendències. Present i futur». Els ponents eren l'OIT d'Espanya, la central sindical ETUC i l'Asociación Barrios Ignorados Movimientos Populares. El treball de grup partia d'una reflexió sobre el Veure de les dues sessions. Les conclusions les portàvem al plenari.

La coordinadora, Cèlia Santiago, la presidenta, Maria Martínez i el militant de la Comissió d'Internacional, Xavier Such, van assistir-hi en nom de l'ACO

El Jutjar de la primera sessió va ser la intervenció del bisbe responsable de la Pastoral Obrera que ens va parlar de «Les crides del papa Francesc davant la situació del món del treball». La segona sessió va ser la «Presentació de la història de l'MMTC. 50 anys de compromís en l'evangelització del món del treball. Passat, present i futur del MMTC. Reptes i desafiaments». Amb diversos testimonis, treball de grups i conclusions en plenari.

Per a l'Actuar es van organitzar dos grups. Al primer ens va rebre el Comitè d'Empresa de Nissan per explicar-nos tot el procés, negociacions i estat actual de l'empresa. L'altre grup va anar a conèixer la

Els representants del Comitè d'Empresa de Nissan van explicar que estan negociant perquè la factoria no es tanqui.

situació i l'oposició que s'està fent contra l'extracció de mineral a cel obert molt a prop de la ciutat d'Àvila.

I arribat el dia 19, es va fer l'obertura de l'Assemblea General que es va clausurar al migdia del 21. Vam reflexionar sobre els quatre anys vinents de l'MMTC i es va aprovar un Pla d'Acció, vam fer les eleccions a copresidenta, tresorer, Consell Internacional; es va renovar el mandat de la secretària general i es va presentar el nou consiliari. ■

Laïcat, d'espectadors a responsables

La responsabilitat compartida a les parròquies

«A les parròquies cada dia som més poca gent i cal des d'ara mateix un canvi de plantejament i d'organització! La renovació de l'Església necessita els laics i laiques». L'afirmació és de Núria Jiménez, implicada en la pastoral de la parròquia de Sant

Just Desvern. Al dossier de *Salillum*, parlem amb quatre testimonis que ens aporten la seva experiència de servei a les parròquies respectives, com s'hi han sentit, amb quines dificultats s'han trobat i quins poden ser els camins a seguir. L'autor

fa una glossa final i proposa tres condicions comunitàries bàsiques perquè avui sigui creïble l'Evangelí: el reconeixement del paper de la dona, la democràcia dins l'Església i la responsabilitat compartida.

▶ Pràcticament fins al Concili Vaticà II, a les parròquies hi havia una distinció ben clara entre uns oients-espectadors-ensenyats, el laïcat, i un clergat-bisbes, que eren directors-decisors-ensenyants. Amb el Concili Vaticà II (Decret sobre l'Apostolat dels Laics i la *Lumen Gentium*: Constitució sobre l'Església), el laïcat és reconegut en un paper més rellevant. De fet el concili recull l'experiència dels moviments d'Acció Catòlica i la intuïció de Joseph Cardijn, en els quals, tot i havent-hi un consiliari, els que decideixen són les laiques i els laics. A les parròquies, a partir del concili es van constituir consells pastorals. No va ser fàcil. Hi va haver resistències. Hi va haver debats llarguíssims i pesats sobre si els consells pastorals, parroquials,

arxiprestals, diocesans, eren consultius o decisoris. De fet, el dret canònic no va recollir gaire l'esperit del concili en aquest aspecte ni en d'altres. L'organització de l'Església seguia i segueix encara l'esquema estructurorelacional de clergue-laic, d'autoritat a obedient, consolidat al llarg de molts segles, encara que no fos fidel a les primeres comunitats cristianes, on no hi havia discriminacions de sexe, de nacionalitat, llengua, procedència. Tots eren germans i germanes iguals, seguint el missatge evangèlic de Jesús. De fet a les primeres comunitats hi havia fins i tot dones que presidien les pregàries i les celebracions de la fracció del pa a les cases i possiblement bisbesses. Els estaments bisbe-clergue-

religiós-religiosa-laic-laica com un ordre jeràrquic de més superioritat a menys, han continuat presents. Actualment encara podem observar sectors eclesials que el volen mantenir, i es resisteixen a passar a una assemblea de germans i germanes en què tothom és tractat com a igual, i tots són servidors els uns dels altres, amb un conjunt de funcions/ministeris(=serveis a la comunitat) segons les seves qualitats, vocació, formació, possibilitats i consenus i acords de la mateixa comunitat.

En països propers —França, Suïssa, Bèlgica, Alemanya i altres—, on han confluït aquesta intuïció profunda del Vaticà II i la necessitat, fruit de la manca de capellans,

han afrontat la qüestió seriosament i ho han concretat amb un model organitzatiu nou, més evangèlic. Han reduït parròquies, les han fusionat, o han fet unions pastorals del que abans eren diverses parròquies. Han constituït equips formats fonamentalment per laics i laiques, amb algun capellà o diaca, per tal d'animar i dirigir les comunitats cristianes d'una zona determinada. S'ha transcendit el debat sobre els consells consultoris o no, i en un treball en equip, han pres decisions importants per a la marxa de les comunitats i assegurar la celebració, la transmissió de la fe i l'atenció als més necessitats. Així van superant la distància entre clergat i laïcat i, fins i tot, amb innovació, trenquen l'esquema estructurarelacional antic que frenava el desenvolupament evangèlic. De fet, una organització més igualitària i fraternal, ella mateixa ja és evangelitzadora, dona testimoni d'un altre tipus de relacions entre les persones, tal com les volia Jesús.

A Catalunya, hi ha diòcesis que han iniciat itineraris semblants, potser no tan agosarats com els dels països veïns. A Lleida i Tarragona s'han dinamitzat de fa temps ministeris laicals, o laics i laiques amb missió pastoral. En altres diòcesis hi ha intents semblants més "prudents". El bisbat de Barcelona potser és el que va més enrere en aquest camí. Algunes parròquies en diversos indrets de Catalunya han inaugurat l'experiència dels equips coordinadors, formats pel rector i uns sis o vuit laics i laiques, que fan la mateixa funció que feia el rector sol, i ara l'exerceixen en equip. L'experiència ha estat positiva,

tot i que desigual i amb dificultats de continuïtat, ja que hem arribat a un moment que no solament falten capellans, i es fan molt grans, sinó que també ens manquen laics i laiques, més joves o madurs, que puguin substituir els que es fan grans i que de forma molt fidel i continuada han realitzat aquests serveis.

Exposem **quatre testimonis** de laiques i laics que segueixen fidels a aquests serveis. Exposarem les respostes de cadascun a les quatre preguntes que els hem fet.

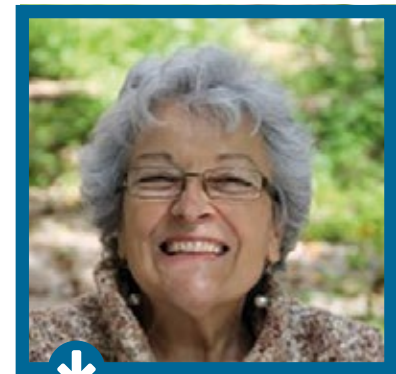
1a Quin(s) servei(s) has exercit a la teva parròquia?

Montserrat Roig (MR): Des de l'any 2001 estic nomenada com a laica amb missió pastoral a la **parròquia de Sant Martí, bisbe, de Vilallonga del Camp, i a la parròquia de Sant Pere Apòstol, del Rourell (arquebisbat de Tarragona).**

Des de l'inici, amb els diversos rectors amb qui faig i he fet equip, se'm va plantejar que assumiria totes les tasques

que em fos possible assumir: economia, tasques de secretaria (despatx, llibres sacramentals, acollida de persones que venen a demanar serveis...), catequesi (tant amb els infants com en la coordinació, reunions de pares...), visites a malalts, presidir celebracions en absència de prevere o altres actes tant religiosos com civils en la seva representació, participar en les eucaristies i en els altres sacraments com a suport del rector i tot el que calgui i jo pugui fer.

Núria Jiménez i Huertas (NJH): A la parròquia de **Sant Just Desvern (diòcesi de Sant Feliu de Llobregat)**

- Catequista (de jove)
- Consiliaris laics de JOBAC i la JOC (amb joves) amb el meu marit
- Equip d'acolliment de promesos, amb el meu marit (18 anys)
- Membre del grup "Nostra dona", adherides al CDE
- Missa jove
- Membre del consell parroquial
- Coordinadora de Càritas (actualment)
- En l'Estudi d'Evangelí mensual a la parròquia (A l'ACO RdV)
- En el grup que organitza una estona de pregària mensual ▶

Leonor Coromina Maymi (LCM): A la unitat pastoral de parròquies de Figueres (diòcesi de Girona)

- Catequista
- Grup de Famílies
- Secretària del despatx parroquial

Antonio García (AG): A la parròquia de Santa Maria del Gornal (arxidiòcesi de Barcelona)

En un primer moment, quan era estudiant, vaig portar un grup de nens i nenes de postcatequesi. Posteriorment, vaig passar a fer activitats d'acció social a la parròquia. I, actualment, a part de fer tasques de l'acció social de la parròquia i de la Fundació La Vinya, que integra tot el vinculat amb l'acció social de les tres parròquies de Bellvitge i Gornal, formo part de l'equip coordinador de la parròquia de Santa Maria del Gornal.

2a Com t'hi has sentit? Dificultats, avenços. Què has aportat? Què t'ha aportat? Què has après?

MR: En aquests anys he treballat amb tres rectors, tots ells diferents entre si, tant de caràcter com de manera d'actuar. El cert és que, després del període d'adaptació lògica a tot canvi tant per part meua com seva, m'he sentit sempre ben acollida. He vist que la meua feina és valorada i que es té confiança en mi. Igualment a les reunions arxiprestals en què també participo.

En països propers han afrontat la qüestió seriosament i ho han concretat amb un model organitzatiu nou, més evangèlic

El fet de ser dona suposa un obstacle inicial, que se supera amb paciència i bon humor. Al principi els parroquians tenen una mica d'aprensió, al cap d'un temps accepten perfectament la tasca que es fa i ja no donen tanta importància a si és el rector el que proposa o va davant o soc jo. L'important és que desitgen que la vida parroquial es revitalitzi i que

es garanteixin els diversos serveis i sobretot que hi hagi una persona disponible que els escolti i pugui donar resposta als seus dubtes i propostes.

Una organització més igualitària i fraternal, ella mateixa ja és evangelitzadora

El servei a una comunitat parroquial sempre aporta més del que s'hi dona. He viscut amb una gran joia el creixement de moltes persones de les dues parròquies, l'increment del seu compromís i fins i tot de la seva autonomia. Tot plegat es produeix de manera lenta i amb alts i baixos; s'ha de tenir paciència, acceptar els ritmes de cadascú, saber valorar els petits avenços i també pair que hi ha fracassos inevitables. Per tot això és fonamental la pregària, també saber confiar en les persones i no donar-se mai, mai, mai, per vençut.

Així doncs, el més important que he après és que tot té el seu ritme, com la natura, en la nostra tasca dins les comunitats parroquials, que al cap i a la fi són les persones que les componen. Per tant, cal esperar una primavera que promet nous brots, un estiu que ens dona els fruits del treball, una tardor en què es tasta l'inici de la decadència, un hivern que atura la vida però que se sap promesa d'una nova primavera que naixerà. Cal estar sempre disponible i disposat a tornar a començar. En tot aquest cicle de mort i resurrecció és fonamental

el treball en equip amb el rector. Cal que la lleialtat i la confiança presideixin tota la nostra acció pastoral entre els que tenim la responsabilitat de presidir, però també amb els laics i laiques que tenen compromisos més forts i amb tothom en general. També he descobert que he d'acceptar les meves limitacions, no n'he de fer un drama sinó saber buscar l'ajuda i el suport que calgui, per tal que tota l'activitat parroquial, tant celebrativa com espiritual, tiri endavant. I finalment he après que saber demanar perdó forma part d'aquesta acceptació, sense complexos ni falses humilitats, som humans i ens equivoquem, reconèixer-ho és el primer pas que cal donar per avançar, per "ressuscitar" de nou.

NJH: Sempre m'he sentit bé fent el que feia. Dificultats amb la parròquia? Principalment amb les activitats que

«La fe en Jesús sense acció i sense participar en la millora de les persones, de l'entorn del barri i de la comunitat parroquial no té sentit», Antonio García

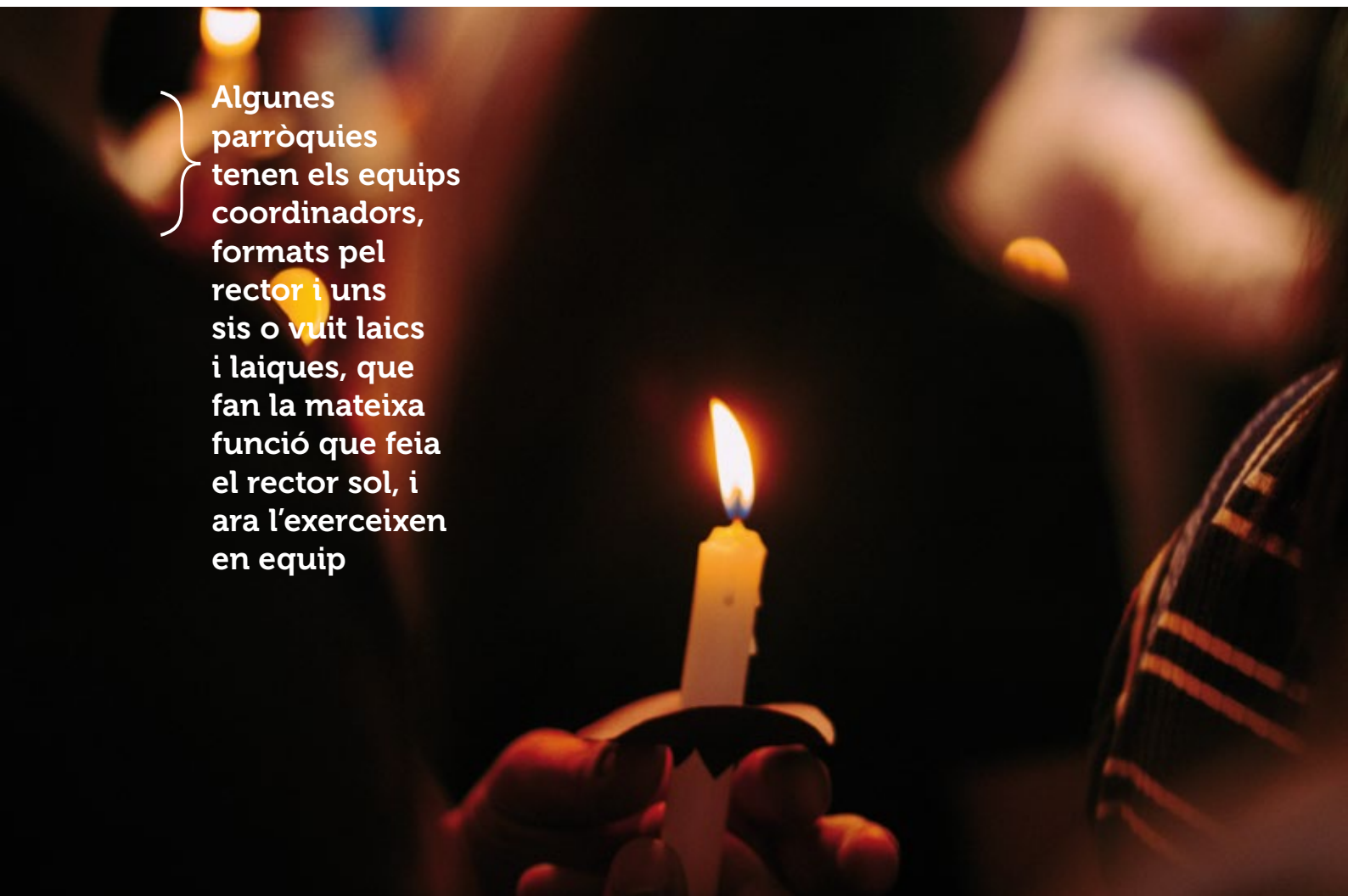
implicaven el treball amb joves. He aportat compromís, il·lusió, imaginació per superar obstacles, ganes de fer equip, també formes d'organització

que facilitin la participació. He après molt, a tenir paciència, a captar per on es poden reconduir situacions i també a acceptar que a les parròquies som gent molt diversa i que no sempre es pot aconseguir fer allò que seria convenient per avançar com a comunitat. A vegades un cert desànim, sembla que no avancem i a vegades retrocedim.

LCM: De la catequesi he après molt dels nens i dels diferents mossens que han passat per la parròquia, evidentment amb algun mossèn hi ha hagut més empatia. Com a avenç, he procurat prendre iniciatives potser perquè m'hi he sentit a gust i m'ho han deixat fer.

El grup de Famílies m'ha aportat conèixer i compartir els diferents punts de vista d'altres

Algunes parròquies tenen els equips coordinadors, formats pel rector i uns sis o vuit laics i laiques, que fan la mateixa funció que feia el rector sol, i ara l'exerceixen en equip

▶ matrimonis, això et fa aprendre que tots tenim diferents punts de vista i actituds diferents davant els problemes que ens porta la vida.

Al despatx parroquial he après moltíssim, puc dir que som com una família.

AG: La implicació en les tasques dedicades a les persones del barri i de la parròquia ha estat molt enriquidor i ha estat una forma de portar l'Evangeli a la pràctica. La fe en Jesús sense acció i sense participar en la millora de les persones, de l'entorn del barri i de la comunitat parroquial no té sentit.

Algunes parròquies tenen els equips coordinadors, formats pel rector i uns sis o vuit laics i laiques, que fan la mateixa funció que feia el rector sol, i ara l'exerceixen en equip

Participar i implicar-me en les activitats de la comunitat parroquial m'ha fet veure i conèixer les persones, entendre els seus diferents parers i veure tot allò que ens uneix.

Crec que el diàleg sincer és molt important per tirar endavant les nostres comunitats parroquials. Un

diàleg en el qual tots som tinguts en compte, sigui quin sigui el nostre lloc i la nostra tasca. El que sí que és cert és que la parròquia i els mossens han d'estar predisposats a establir una relació de comunitat i participació.

**«Tot té el seu ritme, com la natura, en la nostra tasca dins les comunitats parroquials, que al cap i a la fi són les persones que les componen»,
Montserrat Roig**

3a Per què t'hi vas oferir? Per què has continuat fent aquest(s) servei(s)?

MR: La meva família és d'arrels profundament cristianes i compromesa amb la parròquia i amb el poble, d'ells he après la necessitat de no ser un subjecte passiu sinó una persona compromesa. En fer-me gran, des del compromís après al moviment (JARC-Joventut Agrícola Rural Catòlica), vaig buscar diverses opcions per donar sortida a la vocació que sentia; la proposta de Mn. Pere Dalmau i Mn. Joan Curieses va fer que escollís la del compromís parroquial,

la de la pastoral en les seves diverses facetes.

Per a mi el compromís amb les persones, des de la fe, és la part fonamental de la meua vida. La resposta a la crida de Déu, que empeny i dona força. Malgrat les vicissituds de la vida, la malaltia o el fracàs, l'èxit o la mediocritat, jo no puc deixar de respondre a la crida rebuda.

NJH: Perquè la parròquia és un espai de proximitat on, en algun moment de la vida, moltes persones s'acosten. Estic convençuda que si laics i preveres ens sentíssim i actuéssim com una comunitat d'iguals, la nostra Església avançaria a l'estil de Jesús, en sintonia amb l'Evangeli. Viure al poble em fa sentir que formo part d'aquella comunitat i també soc parròquia.

**«El diàleg sincer és molt important per tirar endavant les nostres comunitats parroquials»,
Antonio García**

LCM: A la catequesi m'hi vaig oferir per acompanyar els meus fills en el procés catequètic, havia estat catequista abans. Després per fer un servei i perquè m'agrada. Al grup de Famílies, per compartir la fe amb altres parelles. Al despatx parroquial perquè m'ho van demanar i em va fer il·lusió; hi he trobat escalf i també hi he après molt!

AG: Em vam proposar participar i donar el meu parer sobre les qüestions en les quals

jo participava. Soc una persona força tímida a qui no agrada tenir protagonisme. M'he sentit responsable de com millorar el funcionament del dia a dia de la parròquia i de les activitats que s'hi fan.

«Si laics i preveres ens sentíssim i actuéssim com una comunitat d'iguals, la nostra Església avançaria a l'estil de Jesús»,
Núria Jiménez

4a Què en penses del paper dels laics i laiques a les comunitats, a l'Església? Reptes, camins a seguir, a encetar, cap on anar...

MR: Per mi els laics i laiques som la base de les comunitats parroquials; en realitat, sense nosaltres, no existirien. Crec que el nostre paper ha de passar de ser mers

espectadors del treball dels mossens, dels bisbes..., a ser persones compromeses amb la comunitat en tots els seus aspectes, tant espirituals com temporals, que han de ser tingudes en compte i apreciades. Això vol dir que cal que intervinguem en les decisions, en les planificacions..., no només de les parròquies sinó en tots els àmbits. Penseu que el paper dels laics no sols es desenvolupa a la parròquia, que també; els laics i laiques estem cridats a donar testimoni en el món on vivim, en la nostra vida diària, a la feina, en el temps lliure, als llocs on estem compromesos..., al món.

► Evidentment això suposa que els laics i laiques hem de formar-nos, hem de saber de què parlem o a què comprometem cada decisió que es pren. I no només en l'aspecte temporal, sinó també en l'espiritual. La pregària ha de ser la base de tota la nostra tasca, no la precipitació o l'espontaneïtat o el que creiem nosaltres; hem de saber reservar aquell moment del dia, cadascú sap quin és el millor, i si la pots fer sol o en comunitat.

La formació pot ser de molts tipus: la bíblica, que sempre és suport a la pregària i ens dona una visió més plena del missatge de Jesús que guarden els evangelis. També la teològica, que obre els nostres sentits al pensament i a la reflexió; també la que ve de l'Església, com són els escrits del papa o dels

nostres bisbes. Però no hem d'oblidar la mirada al món que ens envolta i a la societat i al temps al qual pertanyem i que ens obliga a estar atents a la presència i a la crida de Déu. Avui tenim les eines per a fer-ho, Internet és una bona font per a aconseguir informació, procurant que sempre begui de llocs fiables i contrastats.

Tot el que he dit fins ara ens porta a un repte: com passar de comunitats passives a comunitats actives i compromeses, a la parròquia per descomptat, però també a la societat que ens envolta, que hem de saber cuidar i fer créixer des de la fe, des del testimoni serè i constant. Aquest repte ens afecta tots: els compromesos a les parròquies però també els cristians de base, els que

«El paper dels laics ha de passar de ser mers espectadors del treball dels mossens, dels bisbes... a ser persones compromeses amb la comunitat en tots els seus aspectes»,
Montserrat Roig

participen a les misses dels diumenges, qui s'acosta esporàdicament a rebre

sagraments, els que ens miren des de fora i que ja no participen en res o també els que no creuen... Com refer llaços? Com donar a conèixer o a reconèixer el Crist que tant estimem? Com ser testimonis de l'amor que Déu ens té? No en tinc la resposta, com podeu imaginar, però ja n'he donat pistes en els punts anteriors. El que sí que crec és que som els sembradors i que cadascú, en el seu lloc i des de la seva vida, ha de treballar, ser generós en l'amor i posar tot el necessari per tal que sorgeixi una nova primavera en el cor de les nostres comunitats.

«Com a cristians, necessitem ser reconeguts i reconegudes com a iguals ja que tots som batejats (ungits)», Núria Jiménez

NJH: Necessitem formació els preveres i el laïcat per introduir canvis de mentalitat. Com a cristians, necessitem ser reconeguts i reconegudes com a iguals ja que tots som batejats (ungits). Ara, amb la disminució de preveres, l'Església té l'oportunitat d'acceptar el celibat opcional i el sacerdoci de les dones, per formar equips en les comunitats amb una visió acollidora, que no solament ofereixin serveis sacramentals, que hi hagi espais oberts, de meditació, de pregària, de debat, de participació, de projectes compartits, de formació, etc. La participació

és fonamental perquè, *generalment les persones s'impliquen allà on poden prendre decisions*. Aniria bé sortir de la zona de confort, com es diu ara, i anar a conèixer i intercanviar experiències amb altres col·lectius i comunitats que funcionin diferent. A les parròquies cada dia som més poca gent i cal des d'ara mateix un canvi de plantejament i d'organització! La renovació de l'Església necessita els laics i laiques.

LCM: Crec que en aquests moments som gairebé imprescindibles per la manca de sacerdots, però costa perquè venim d'una època que anaves a missa i seies a veure avui què em diran. Aquí també has de prendre iniciatives, no pots esperar que tot t'ho donin fet, també et fa sentir útil. Ara s'estan fent moltes celebracions de la Paraula i formant les persones que hi estan interessades, s'ha convertit en una necessitat que ja fa molt de temps es veia venir; també tal com vàrem parlar en el curs de pastoral del CEP que vàrem fer els anys 2007 i 2008, seria important anar pensant en l'agrupació de parròquies, la corresponsabilitat i fer equips d'animació pastoral.

AG: Els laics haurem d'anar agafant més protagonisme en la vida de les nostres comunitats, primer perquè estem vivim la realitat dels nostres barris i de les persones que hi viuen. Hem de fer que el funcionament de les comunitats no estigui supeditat a l'arbitrarietat o al personalisme del rector.

La comunitat parroquial pot ser, i hem d'esforçar-nos

perquè ho sigui, un lloc on hi hagi unes relacions tan horitzontals com es pugui. Les diferents funcions que podem fer els laics i els capellans només han de quedar diferenciades per allò que cadascú té encomanat.

En tot allò que fa referència a les accions socials, els laics ja hi tenim un paper important que no s'ha de deixar de potenciar.

«La comunitat parroquial pot ser, i hem d'esforçar-nos perquè ho sigui, un lloc on hi hagi unes relacions tan horitzontals com es pugui», Antonio García

Respecte a la fe crec que és molt importat crear espais on poder sentir i dialogar sobre l'Evangelí (Estudis d'Evangelí). A part del temps que un pot dedicar personalment a llegir l'Evangelí, és molt important poder compartir l'experiència de l'Evangelí amb persones que tinguin interès per viure i posar en relació vida i Evangelí.

L'Església com a institució em queda una mica lluny, però crec que hauria de fer esforços per donar un paper més important als laics i trencar una mica amb les estructures estamentals que la fan viure en un món propi. Cal donar més veu a les dones i als laics i laiques per acostar-nos a la nostra societat.

Comentari als testimonis

Rellegint aquests testimonis podríem dir que l'experiència és molt positiva i que tots han après molt dels serveis que realitzen, de les persones amb qui han treballat, conviscut, acollit, atès. L'acceptació i adaptació d'unes funcions, sobretot si les exerceixen dones, necessita un temps, es va fent a poc a poc i en diversos ritmes. De fet, trencar els esquemes mentals, organitzatius, jurídics i de costums de segles no és fàcil. Tant per part del clergat com per part dels cristians en general, a vegades la dificultat no és tant d'estar d'acord que cal avançar en la responsabilitat compartida de tothom en la marxa i decisions de les comunitats cristianes, sinó que és una qüestió

d'hàbits. Hi ha capellans i laics i laiques que voldrien tornar a la situació d'abans; els que manen no volen perdre el seu "poder" i, a més, com que són els que ens indiquen el camí, si de cas són ells els que s'equivoquen. Hi ha capellans i laics i laiques que estan d'acord que ha d'augmentar el protagonisme del laïcat, però no estan habituats al treball en equip i n'han d'aprendre. Finalment n'hi ha que estan en un procés positiu d'aprenentatge i han fet molts passos endavant, més en els països veïns que en el nostre. Penso que no és bo culpabilitzar ningú, ja que el problema està en una estructura que ha esdevingut disfuncional i, per tant, el que cal és oferir espais de diàleg i de confiança per anar obrint mentalitats, i dirigir-nos cap a models organitzatius que trenquin amb el model dual, poc evangèlic, i copiat de l'imperi romà, amb els models anteriors jueus, i posteriorment

amb els models feudals.

És interessant observar com la participació en moviments d'Acció Catòlica els ha donat una altra manera de veure les coses. Aquí hi hauria un estudi a fer sobre la mútua fecundació entre vida parroquial i vida dels moviments d'Acció Catòlica. També els testimonis abunden en la crida, en la seva vocació, i en el sentit de pertinença a la comunitat cristiana, la qual cosa els porta a servir-la, i a avançar en unes formes més evangèliques. Veuen fonamental la pregària, l'Estudi d'Evangelí.

En tots hi ha una clara demanda que els laics i laiques intervinguin més en les decisions, planificacions pastorals, no solament parroquials, sinó també diocesanes i de tota l'Església universal. Insisteixen en la necessitat de formació bíblica, teològica, espiritual,

pastoral, social... En els cursos de formació pastoral que havíem fet l'equip del CEP (Centre d'Estudis Pastorals) durant uns deu anys, vam observar aquesta demanda. I observàvem que els laics i laiques que feien els cursos estaven més preparats del que ells mateixos es pensaven. Sempre és bona la formació, que ha de ser permanent.

Fa l'efecte que s'estan fent passos en la responsabilitat compartida però que encara són molt febles, precaris i porucs. Calen passos més atrevits.

Tota l'Església, **a més del fonament més clar, que és l'acollida, atenció, ajuda i acompanyament de les víctimes de les injustícies socials**, necessita complir tres condicions comunitàries bàsiques que faran possible la veritat real del missatge de l'Amor. A més són tres

condicions en les quals conflueixen la tradició evangèlica i les demandes socials i eclesials actuals. Sense complir-les, per a mi no és creïble (i crec que per a molta gent tampoc ho és) avui l'Evangeli. Molts cristians i cristianes catòlics tenen, sobre aquestes tres condicions, legítimes expectatives. La continuïtat i la credibilitat de l'Església a Europa està relacionada amb:

- 1 **El paper de la dona**, és a dir, el reconeixement en tots els àmbits eclesials de les capacitats de decisió, de direcció, de negociació, d'animació pastoral i de celebració de les dones i endegar camins per materialitzar-ho. Estimar la dona vol dir igualtat i paritat.
- 2 **La democràcia dins l'Església**, és a dir, avançar cap a un model organitzatiu (els models organitzatius són més evangelitzadors o no per si mateixos) de més participació en tots els àmbits de l'Església. Les parròquies, les comunitats, els grups i moviments eclesials són llocs d'aprenentatge de la democràcia, de la participació i de les reivindicacions. Estimar-se entre cristians i cristianes implica donar veu i vot a tothom, comporta democràcia.
- 3 **La responsabilitat compartida**, és a dir, la constitució d'equips d'animació i direcció pastoral de zona, formats per persones amb una racional distribució de serveis pastorals (segons qualitats, formació, dedicació,

recursos, opcions...) i que dirigeixin i animin les **comunitats cristianes en totes les dimensions de la pastoral i donin funcionalitat fecunda, humana, social i espiritual als recursos i patrimoni que l'Església té a la zona assignada. Estimar vol dir també participar, ser responsable de la marxa de la comunitat, compartir, fer equip.**

És a dir, es tracta d'anar forjant comunitats de germans i germanes iguals, de relacions horitzontals, tots responsables de tot i de tothom, cadascú amb la seva funció per posar-se al servei de la humanitat de cada entorn, especialment dels més necessitats.

Veig molt difícil, que sense complir aquestes tres condicions, amb la principal d'estar sempre al costat dels més vulnerables, a Catalunya i a Europa, el cristianisme pugui ser "llum".

I la concepció dual, segons la qual, els capellans han de tenir cura de les qüestions internes de l'Església, i el laïcat s'ha de preocupar i implicar en la transformació de la societat, a part que deixa els capellans disminuïts com a ciutadans, és la gran excusa pseudojustificant per no encarar la necessària i profunda renovació evangèlica de l'Església. Sap greu que encara alguns sectors del clergat i de l'Acció Catòlica estiguin posicionats en aquesta concepció dualista que segueix separant el poble cristià, situant uns com a "consagrats" ("separats" del món) i uns altres com a "seculars", quan des de Jesús tothom és "sagrat" i tothom constructor del món.

ELS CAPELLANS OBRERS DE MONTCADA I REIXAC

SEBASTIÀ HEREDIA EXPLICA LA DIGNIFICACIÓ DE *BIFURCA*

Per: **Ton Clapés** | Fotos: **Ton Clapés i Mercè Solé**

El barri de Can Sant Joan, conegut també com a Bifurcació per estar al costat d'un encreuament ferroviari, de Montcada i Reixac, població de més de 34.000 habitants enganxada a Barcelona sortint cap al nord, té ambulatori, escola, transport públic, escola d'adults, etc. Tot aquest seguit d'equipaments no van arribar al barri tots sols o per només projectes i pressupostos de l'Administració; la majoria van arribar després de lluites i reivindicacions sonades, algunes amb la guàrdia civil darrere, per part dels veïns que reclamaven dignificar un barri obrer i immigrant on les condicions de vida no eren fàcils i sí precàries.

També té entitats amb 50 anys de vida com el Centre Espeleològic Alpí Vallesà CEAV, l'Associació de Veïns o l'Associació Social Andròmines, amb 24 anys, i fins i tot una revista de barri, la *Hoja informativa*. Les entitats i la *Hoja informativa* tampoc no van néixer del no res sinó de la voluntat de la gent d'organitzar-se i cohesionar-se. Un fenomen que amb el pas dels anys ha donat lloc a una paraula, procedent de l'anglès, que es fa servir per a quasi bé tot: apoderar-se.

I enmig de tota aquesta *moguda* tres capellans, primer Sebastià Heredia, que va arribar al barri a mitjan anys 60, i posteriorment Pep Martínez i Miquel Soler. «No estàvem amb ells sinó que

Bifurca és un barri de Montcada i Reixac que s'ha anat dignificant gràcies a la lluita veïnal

érem un d'ells», resumeix Sebastià Heredia, que 50 anys després i a punt de fer 89 anys continua vivint a *Bifurca*. Aquest ser un d'ells significava a final dels anys 60 i a la dècada dels 70 «canviar l'estructura religiosa que arribava a la gent» amb un seguit de gestos i accions, com ara renunciar a viure a la parròquia i sobretot posar-se a treballar, feines manuals, com feien els veïns del barri i així renunciar també al sou i la seguretat que tenien com a capellans. Sebastià Heredia treballava fent soldadures per a ràdios des de casa seva i posteriorment en una impremta, Pep Martínez en un forn i Miquel Soler en una indústria química i després en una planxisteria. Eren capellans obrers.

CAPELLANS QUE SÓN UN MÉS

«Els privilegis que teníem com a Església els vam posar al servei del barri», concreta Miquel Soler, que com Pep Martínez van arribar a Can Sant Joan per ajudar en Sebastià Heredia i ara ja fa molts anys que estan secularitzats i casats.

Però aquests tres capellans obrers no eren un bolet enmig del no res sinó que compartien estil de vida amb altres capellans de Catalunya, Espanya i Europa i entroncaven amb un moviment sorgit després de la Segona Guerra Mundial a França, Itàlia i Bèlgica, on alguns preveres que havien patit la guerra i fins i tot havien estat internats en camps de concentració van veure la necessitat d'estar amb la gent de manera directa i propera. Necessitats també de treure's de sobre tot el que com a capellans els feia ser

En Sebas compartint taula i bóta amb Enric Blasi a la Jornada General del 2016

superiors, poderosos, i ser només un «qualsevol» i entès més com un camí de conversió que d'eficàcia pastoral.

A la diòcesi de Barcelona, un grup constituït, que encara perdura, va ser reconegut per l'Arquebisbat el 1978 arran d'una Assemblea Diocesana de Preveres. Aquest grup es va coordinar amb altres grups d'Espanya i d'Europa. Heredia no lamenta que la majoria de components del grup siguin ja grans «de la primera fornada» i que no s'hagi produït un cert relleu, «no busquem herències, només ser fidels al món obrer».

El testimoni i l'acció dels capellans obrers a Can Sant Joan va ser profunda i sentida. Sebastià Heredia, que a mitjan anys 70 va abandonar tota responsabilitat parroquial per no estar d'acord amb l'Església actual però que va seguir al peu del canó en el moviment associatiu, va ser nomenat fill adoptiu de Montcada el març de 2017 per acord dels vuit grups polítics presents al consistori. Però el reconeixement no va quedar aquí. També per acord unànim del ple es va decidir dedicar una plaça del barri de Can Sant Joan a aquests capellans obrers «que van fer costat al veïnat en les seves reclamacions de justícia social a la dècada dels anys 60, 70 i 80» segons es pot llegir en el panell informatiu posat a la plaça situada al mateix barri de Can Sant Joan al costat de la parròquia. El 21 de juny, també del 2017, es va fer l'acte de *batejar* la plaça. En aquell acte Sebastià Heredia va fer una benedicció-oració parafraçant Lluc 11,27-28. «Beneït el poble que amb amor ens va acollir en les seves entranyes i va parir aquests capellans obrers». ■

LA TELEFONIA ÈTICA JA ÉS POSSIBLE

Per: Àngela Rodríguez | Fotos: Àngela Rodríguez i Som Connexió

SOM CONNEXIÓ, UNA OPERADORA ALTERNATIVA

Qui no ha viscut o patit personalment situacions lamentables relacionades amb les grans companyies de telefonia? És molt habitual sentir algú que es queixa perquè “sempre em truquen per fer-me ofertes a l'hora de la migdiada” o “em persegueixen perquè em faci client i ja n'estic

fart” o bé “m'han enganyat i em fan pagar per un paquet de serveis quan només n'utilitzo una part”. De totes aquestes pràctiques vol fugir Som Connexió, la primera companyia de telefonia ètica que opera a l'Estat en forma de cooperativa de consum i que és més que això, ja que es tracta d'una

experiència única al món en el camp de les telecomunicacions. I té la seu en un barri obrer com el de Sant Cosme, al Prat de Llobregat.

Som Connexió, que primer es va donar a conèixer amb el nom d'Eticom, va començar a caminar l'any 2012 i es va constituir oficialment com a cooperativa el març del 2015. Des de fa dos anys dona servei a tot l'Estat espanyol i compta ja amb més de 2.600 persones sòcies i més de 4.000 contractes. El seu president i un dels impulsors dels Grups Associats per al Treball Sociocultural (GATS), Òscar Rando, té molt clar que “avui tenim molta més capacitat de transformar la realitat canviant les nostres pautes de consum que anant a votar cada quatre anys”. Reconeix que el principal detonant que el va portar a voler canviar el model de telefonia va ser “un emprenyament amb una de les operadores, que no va ser el primer perquè ja m'havien fet el mateix abans”. A partir d'aquest emprenyament inicial, va fer una reflexió sobre el

paper de la telefonia en ple segle XXI i va arribar a la conclusió que “hem d’avançar cap a unes telecomunicacions més ètiques, més solidàries i més comunitàries. Hem de ser capaços d’integrar l’element cooperatiu, l’element mancomunat i comunitari en un servei com són les telecomunicacions i intentar fer complir aquella màxima que, pagant un servei, estic ajudant que qui no el tingui, el pugui tenir”.

MÉS DE 4.000 CONTRACTES

En l’actualitat, Som Connexió ofereix el servei de telefonia mòbil, fixa i Internet a casa (ADSL i fibra), aquests dos últims des del juliol passat. No

tenen pressa per créixer, van progressant lentament però de forma constant i segura. El fet que en només dos anys hagin aconseguit més de 4.000 contractes diu molt d’aquesta iniciativa. Segons Òscar Rando, “nosaltres treballem perquè les coses passin quan hagin de passar, però no podem forçar ningú que es faci soci o sòcia de la cooperativa des del primer dia”. I afegeix: “Aquesta ha de ser una decisió conscient, molt meditada i molt clara perquè vols canviar el teu consum i transformar aquesta realitat en el món. Per això no cal publicitat, sinó fer feina i que la gent a poc a poc vagi coneixent el projecte”.

Les persones que vulguin ser sòcies de la cooperativa han d’aportar un capital social de

100 euros. Amb aquests diners fan possible que el projecte tingui solidesa econòmica i financera. També hi ha l’opció de ser “apadrinat” per una persona sòcia, sense haver d’aportar aquesta quantitat inicial, però cada titular de línia paga el seu consum. Tot va orientat cap a una mateixa direcció i és donar resposta a les necessitats dels socis, tenint clar que la persona és el centre. El president de Som Connexió subratlla que “som com qualsevol altra companyia en aspectes tècnics però amb una excel·lència i una qualitat de tracte i una orientació de servei cap a les persones que no té cap altra de les companyies que donen serveis telefònics a l’Estat espanyol”. Òscar Rando destaca que “el tracte que donem és totalment diferent al de qualsevol altra operadora, on miren d’enganyar-te o tallar-te ràpid i nosaltres podem estar parlant una hora amb un soci o una sòcia perquè necessita una informació, perquè l’hem d’ajudar i perquè és qui fa possible aquest projecte.”

El local de Grups Associats per al Treball Sociocultural (GATS), d’on va sorgir el projecte de Som Connexió i des d’on es treballa

► És un canvi brutal”. I des de *Salillum* en som testimonis d'aquest tracte, ja que ens vam interessar per les tarifes de la companyia i vam parlar amb la Gemma Úbeda, encarregada de l'atenció directa als socis i usuaris, que ens va dedicar tot el temps que vam necessitar per aclarir els nostres dubtes.

Òscar Rando:
«L'únic que podem regalar és la veritat»

De moment, per prestar els seus serveis, Som Connexió ha hagut d'arribar a acords amb les empreses que tenen xarxa a l'Estat espanyol, com Telefónica, Orange, Vodafone

i Yoigo. “Malgrat que sembla que estem revenent el servei, aportem un valor molt potent: el valor de l'economia solidària, tot i que de moment només sigui parcial. Pot arribar un moment que sigui total però això no depèn només de nosaltres, sinó que guanyem socis i sòcies”. El president de Som Connexió deixa clara la filosofia d'aquesta cooperativa: “La majoria volem treballar en un lloc on ens sentim orgullosos de poder fer una contribució a la comunitat i a la societat... És una gran oportunitat, però han de deixar de manar els interessos econòmics i, per aconseguir-ho, hem de guanyar volum i tenir més múscul econòmic i a partir d'aquí podríem configurar una xarxa de telecomunicacions obertes, lliures i neutrals”, conclou Òscar Rando.

SANT COSME VALLEY

La proximitat és una altra de les claus amb les quals juga Som Connexió. Els seus socis i sòcies saben que truquen a Sant Cosme, al Prat de Llobregat, a Barcelona. Reben una atenció en el seu idioma i amb llocs de treball que es creen al territori, quan les grans empreses, si són de parla anglesa, s'emporten les centraletes a l'Índia i, si són de parla espanyola, se'n van a Llatinoamèrica. Tot s'emmarca en el que es coneix avui entre el veïnat com *Sant Cosme Valley*, recordant el *Silicon Valley* de San Francisco. Òscar Rando també en forma part i explica

Som Connexió participa habitualment en fires i actes públics on expliquen els seus serveis. A la imatge, en l'última Fira de l'Economia Solidària de Catalunya

que “fa 10 anys ningú no donava un euro pel barri de Sant Cosme, però estem en una petita revolució dintre de l'economia solidària que encara és molt petita però és imparable. Ens hem dedicat a conrear un *Sant Cosme Valley* que té tecnologia, però també és un *valley* de les persones i de l'economia solidària. Estem donant un missatge molt poderós en el qual tot és possible”.

Òscar Rando:
«Aportem un valor molt potent: l'economia solidària»

donar més serveis. “Ens apassiona el fet de poder reutilitzar i desitgem que arribi el moment de donar el servei de reparació de mòbils per allargar així la vida útil dels dispositius”, sosté el president de la cooperativa. De moment, però, no poden regalar res com fan altres operadores: “Som tan pobres en aquest sentit que l'únic que podem regalar és la veritat, que és un valor que ningú més està regalant al mercat de les telecomunicacions. Hi ha gent que vol continuar seguint enganyada. Ja vindran, i nosaltres els esperarem!”, exclama Rando.

La iniciativa porta un recorregut de creixement constant, tot i que encara s'ha d'enlairar més i agafar embranzida,

ja que encara hi ha molt de desconeixement i potser un xic de reticència. Com descriu Òscar Rando, “la criatura té només dos mesos i encara està aprenent a caminar però ho fa prou bé. És una noia o un noi molt eixerit perquè està fent molt bé les coses. A veure si, igual que va passar amb la caiguda del mur de Berlín, amb aquesta presa de consciència trenquem el mur de la vergonya de l'economia a través d'iniciatives com la nostra”. El president de la cooperativa apunta que “hi ha moltes empreses que creixen amb peus de fang i després s'enfonsen. Nosaltres anem pas a pas, amb bons fonaments i el creixement arribarà quan hagi d'arribar”. A poc a poc i amb bona lletra, de ben segur que Som Connexió arribarà molt lluny. ■

LES EMPRESSES DEL “SOM”

Som Connexió ha nascut amb bon peu i vol trobar el seu lloc en l'àmbit de l'economia solidària estratègica, amb les altres empreses del “Som”, com ara Som Energia, Som Mobilitat o Som Banca, però encara ha de créixer i evolucionar més, així com

A la dreta, el president de Som Connexió, Òscar Rando, és un activista social que creu i fomenta l'economia social al territori del Baix Llobregat. Un exemple és el festival cultural i solidari Esperanzah que se celebra al Prat

A la part inferior, el 10 de juny passat va ser l'Assemblea de Som Connexió. És un espai on els socis participen i decideixen sobre la marxa de la cooperativa i, per això, compten amb informació prèvia i transparent.

L'HOAC, AL COSTAT DELS TREBALLADORS SEGUINT L'EVANGELI

Per: **Montse Forcadell** | Fotos: **GOAC**

CONVERSA AMB EL PRESIDENT A LA DIÒCESI DE BARCELONA-SANT FELIU, JOAN MATE

COM NEIX

L'any 1946 els bisbes espanyols decideixen crear l'Hermandad Obrera de Acción Católica, és a dir, l'HOAC, i el que amb posterioritat serà la GOAC a Catalunya. Espanya està en plena postguerra i el marc social i polític és molt complex, sobretot per al món de l'esquerra sindical i treballadora. Encarreguen a Guillem Rovirosa que l'organitzi. Ell és una figura decisiva en la construcció del nostre moviment perquè, encara que provenia d'una formació científica i atea, el

seu recorregut personal fins aquell moment, el va convertir en un home a la recerca i reafirmació de la dimensió comunitària del cristianisme. Pensa que l'única manera que té el cristianisme d'arrelar en aquest context històric és orientar el moviment com a recurs pel qual els treballadors podran, de manera autònoma, reflexionar sobre Déu. Va idear un Pla de Formació, model que ha perdurat fins al dia d'avui, com a pauta de treball,

a través del qual les persones podien viure l'experiència de Déu d'una manera positiva, aprenent a destriar-la de la imposició social i política del moment. D'aquesta manera es posava la llavor per al naixement dels grups de lluita política i sindical per defensar els drets dels treballadors tal com l'Evangeli demanava.

El pla de formació ideat es basava a compartir idees i pensaments d'un tema concret

en exposicions breus a la resta de components del grup; per tant, requeria un procés mental de síntesi i expressió. Això va permetre als treballadors que en formaren part que milloressin les seves mancances de lectura i escriptura i, per tant, un creixement personal a la vegada que espiritual.

COM EVOLUCIONA

En temps de la dictadura el moviment donava aixopluc, dins les parròquies, a trobades sindicals perquè, tot i ser un fet clandestí, reivindicava i lluitava

pels drets dels obrers. Amb els canvis polítics de final dels 60 i principi dels 70, es va produir una crisi d'identitat. L'Església, com a ens de poder, s'adonava del possible enderrocament del règim del dictador i veia en l'HOAC una eina a utilitzar per crear un sindicat catòlic davant un gran canvi polític. Guillem Rovirosa considerava que l'activitat dels militants obrers cristians provenia d'una decisió personal compartida amb l'equip i inspirada per l'Esperit, però mai com a qüestió estructural i dirigida. Aquest fet va provocar la seva retirada per no generar confrontació.

Amb l'entrada de la democràcia el nombre de militants disminuirà donat que, en part, alguns eren a l'HOAC per la lluita i defensa dels treballadors i no tant com a seguidors del missatge de Jesús. Així s'arriba als anys 80, amb realitats socials més assolades, i militants, la identitat dels quals es defineix en Jesucrist i el món obrer, que decideixen lliurement com i on el volen viure.

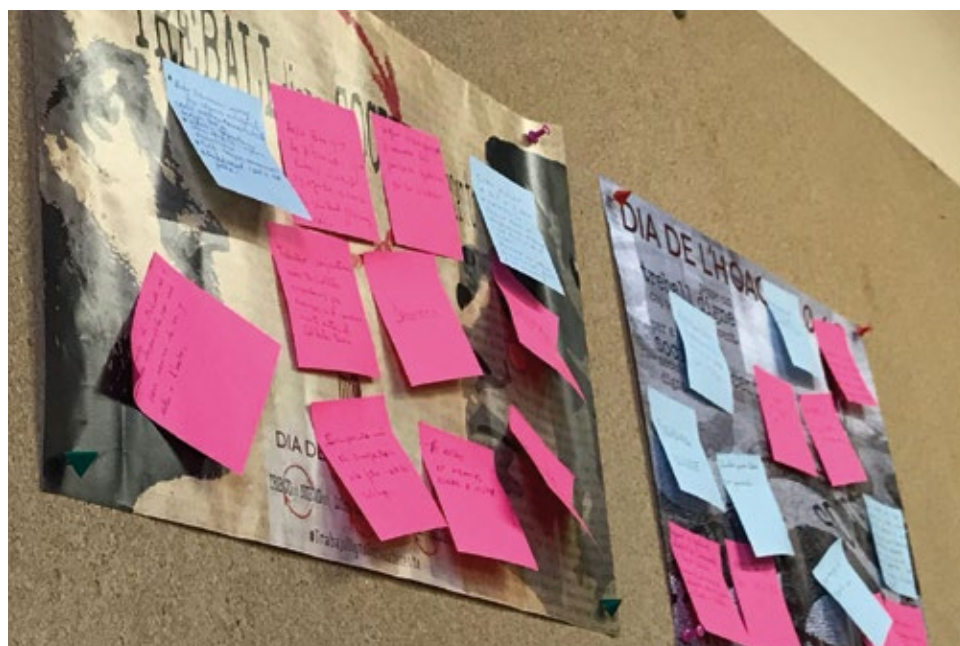
COM S'ORGANITZA

El pal de paller del moviment són els equips de formació, de trobada setmanal o quinzenal, i on es defineixen sis responsabilitats: difusió, organització, animació de la fe, animació del compromís, formació i responsable o president. És per això que, en general, estan integrats per sis persones encara que el nombre pot variar. El pla de formació és la base sobre la qual treballa cada equip.

Som uns 1.000 militants aproximadament, distribuïts per les diòcesis espanyoles, i així es defineixen les Comissions Diocesanes, integrades per membres dels equips de cada diòcesi, per representar-los. En aquestes comissions també hi ha les sis responsabilitats, esmentades anteriorment, i els responsables de cada diòcesi fan tres trobades anuals.

També hi ha la Comissió Permanent, integrada per sis militants, incloent-hi la figura del consiliari, i que, juntament amb l'Equip de Formació de Treball, tenen

Les fotos corresponen a l'Assemblea Diocesana que va fer la GOAC a El Masnou el 21 i 22 d'octubre passats

- ▶ la tasca de renovar els plans de formació. Posteriorment aquest Pla serà aprovat en l'Assemblea General, que se celebra cada sis anys. Cada comissió diocesana elaborarà, a partir d'aquest nou Pla, plans biennals per al treball dels equips de formació segons les realitats de cada lloc.

Totes les trobades són sempre molt enriquidores perquè prenem consciència que hi ha realitats i mirades diferents sobre els mateixos temes dins del propi moviment.

COM CREIXEM DINS EL MOVIMENT

Quan un membre comença a participar en el moviment segueix un procés de creixement personal mitjançant els quatre plans de formació estructurals:

- Pla de formació inicial, en el qual es fan reflexions per prendre consciència de la realitat del moviment i decidir si se'n vol formar part. Té una durada d'uns dos anys aproximadament i es tanca amb una Revisió de Vida per fer l'opció de continuïtat.
- Pla bàsic de formació cristiana, amb temes tractats seguint l'estructura del veure, jutjar i actuar i que es clouen amb Revisió de Vida.
- Pla bàsic de formació política, amb la mateixa estructura que l'anterior.
- Pla de formació permanent, que porta a l'aprofundiment personal i de l'equip. També s'utilitza la Revisió de Vida com a eina de treball.

I ARA....

La consiliaria ha estat representada per la figura del capellà des de la fundació del moviment, però la realitat actual mostra les mancances de l'Església. En aquest sentit, en el moviment, ja fa uns quants anys, es va crear la figura de l'animador de la fe i això ha fet que la figura del consiliari hagi canviat i en alguns casos el capellà s'hagi convertit en un company més que assumeix una altra de les responsabilitats.

És un sentiment compartit dins la GOAC que hi ha una necessitat de viure amb el dubte per créixer en la fe, i la tasca d'aquests responsables és, doncs, d'acompanyament d'altres adults en el seu creixement i aprofundiment espiritual. A la diòcesi de Barcelona, es veu clara la necessitat de fer un esforç per la formació d'aquestes persones que faran d'animadors i animadores de la fe.

L'evolució social ha determinat que siguem el que som i que els nostres militants puguin treballar els espais als quals se senten cridats i fer el seu camí: cultivant l'espiritualitat,

amb un projecte de vida que evoluciona, fent-se presents a la parròquia del barri i sempre amb l'equip com a comunitat. En definitiva, estant atents a les persones que ens envolten per sentir la crida i oferint-nos a ells perquè les injustícies i situacions precàries continuen existint. Actualment totes aquestes crides i actuacions estan centrades en la recerca del treball digne per a totes les persones; tots tenim dret a ser respectats i la dignificació en el treball n'és clau.

SUBSCRIU-TE A SALILLUM

Busquem, amb humilitat, contribuir a il·luminar el món del treball i la vida, amb la mirada que Jesús proposa: humanitzant i estimant, comproment-nos amb els pobres i en situacions que ens envolten.

Salillum es publica gràcies a la col·laboració desinteressada de diverses persones que s'ocupen de redactar i corregir textos, il·lustrar i fotografiar. Els costos corresponen a la impressió i enviament.

Rebràs dues revistes a l'any

Ajudaràs a anunciar el missatge de Jesús en el món del treball

SUBSCRIPCIÓ ANUAL (2 NÚMEROS A L'ANY) /SUBSCRIU-T'HI ARA

Per a enviaments de **més d'un exemplar** o a l'**estranger**, contacta amb nosaltres

Nom	FORMES DE PAGAMENT (tria'n una)	
Cognoms	☐ > Domiciliació bancària	
NIF	Nom del titular	
Adreça	Adreça del titular	
Població	Codi postal	Banc / Caixa
Telèfon	Mòbil	Localitat
Correu electrònic	Sucursal Carrer i número	
	Feu el favor de pagar els rebuts que Acció Catòlica Obrera presenti al meu compte / llibreta	
	Signatura titular	Data
☐ Reduïda 8€ any	☐ Real 10€ any	☐ Suport 15€ any
Envia aquesta sol·licitud a Acció Catòlica Obrera, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona o escanejant-la per email a acocatalunya@gmail.com		
<small>Les dades personals que ens facilites seran incorporades a un fitxer de dades registrat a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, titularitat d'Acció Catòlica Obrera (ACO) i mantingut sota la seva responsabilitat per a enviament d'informació de l'ACO i ús administratiu i estadístic. Pots exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició dirigint-te a l'ACO, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona, o acocatalunya@gmail.com, adjuntant fotocòpia del teu DNI o document identificatiu equivalent.</small>		
<small>Si no vols rebre informació de l'ACO, marca la següent casella: ☐</small>		
☐ > Xec nominatiu		
Xec nominatiu a nom d'Acció Catòlica Obrera		
☐ > Ingrés via transferència		
Si decideixes fer el teu abonament per transferència envia'ns una còpia de l'operació. Compte: Triodos Bank ES 75 1491 0001 2920 0698 4526		

La cartoixa de Santa Maria de Montalegre (Tiana, Maresme) és l'únic cenobi cartoixà habitat a Catalunya. El Museu de Badalona li dedica un llibre, un cicle de xerrades i una exposició de fotografies amb motiu dels 600 anys de la seva fundació, que es podrà visitar fins al 14 de gener del 2018. Teniu més informació al web museudebadalona.cat.

Antonio Guillén Pastrana és fotògraf i ha passat llargues hores a la cartoixa per fer aquest treball. Guillén s'ha centrat sobretot en l'espai, la geometria de l'arquitectura i la llum que, en l'entorn cartoixà, té un enorme simbolisme. Alhora, però, també ha volgut recollir escenes de la vida dels germans, ja sigui en oració, meditació o contemplació o en alguns moments destinats a les tasques domèstiques de cada dia.

Aquesta foto prové del llibre *Montalegre. Sis segles de silenci cartoixà* (Museu de Badalona, 2017), de Jaume Oliveras i Costa, amb fotografies d'Antonio Guillén i d'Oriol Casanovas.